

อิชสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

ตารางคุณภาพนำทางด้านกายภาพ เคมีและชีวภาพ แต่ละระดับความลึกในแต่ละเขื่อน

ตาราง 4 ความลึก และความลึกของน้ำที่แสงส่องถึงของน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก

ระหว่างเดือนมิถุนายน 2550 – เดือนพฤษภาคม 2551

เดือน	ม.ย. 50	ส.ค. 50	ม.ค. 51	พ.ค. 51
ความลึก (m.)	32.00	34.00	35.00	35.00
ความลึกที่แสงส่องถึงของน้ำ (m.)	2.32	1.45	2.19	1.01

ตาราง 5 ความลึก และความลึกของน้ำที่แสงส่องถึงของน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนน้ำเงิน นคร
เวียงจันทน์ ประเทศไทย ประจำเดือนมิถุนายน 2550 -
เดือนพฤษภาคม 2551

เดือน	ม.ย. 50	ส.ค. 50	ม.ค. 51	พ.ค. 51
ความลึก (m.)	33.53	34.00	44.20	37.50
ความลึกที่แสงส่องถึงของน้ำ (m.)	1.72	2.62	2.70	2.83

ตาราง ๖ คุณภาพน้ำของแม่น้ำขอนวิพัฒนาฯ จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ ๑ (มิถุนายน ๒๕๕๐)

ระยะความลึก (m.)	อุณหภูมิ (° C)	ค่าความนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	pH ค่าความเป็นกรด-ด่าง	DO (mg.l^{-1} as CaCO_3)	BOD (mg.l^{-1})	ออกซิเจนในตัวอยู่ ในน้ำบริโภค	น้ำเสีย ในตัวอยู่	SRP (mg.l^{-1})	ค่าความนำไฟฟ้า ของน้ำเสีย	FTU	MPN/100ml	Total coliform bacteria	Chlorophyll a ($\mu\text{g.l}^{-1}$)
ร่องแม่น้ำ	28.0	211	8.76	128.0	6.2	0.8	0.11	0.9	0.05	5	23	2.96	
5	27.0	200	8.78	113.0	6.6	1.6	0.05	1.4	0.05	5	9	1.08	
10	26.0	206	8.67	120.5	6.0	0.8	0.02	1.9	0.06	2	0	6.19	
15	26.0	194	7.54	122.0	1.8	0.2	0.08	1.5	0.03	3	4	4.57	
20	26.0	195	7.43	125.0	0.8	0.0	0.06	1.8	0.04	4	23	2.96	
25	26.0	193	7.87	120.5	0.4	0.0	0.01	1.7	0.01	2	9	4.57	
30	25.0	239	7.22	118.1	2.2	0.9	0.05	2.0	0.04	1	4	2.96	

ตาราง 7 คุณภาพน้ำในร่องน้ำที่ต่อนกมิพลด บึงหัวดูดตาก ครั้งที่ 2 (สิงหาคม 2550)

ระยะความลึก (m.)	อุณหภูมิ (°C)	ค่าการนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	pH	ค่าความกรด-ด่าง (mg.l ⁻¹ as CaCO ₃)	DO (mg.l ⁻¹)	BOD (mg.l ⁻¹)	แมลงปีกน้ำดิบ ในต่อหนึ่ง ลิตรน้ำ (ต่อหนึ่ง ลิตรน้ำ)	นิยามน้ำโดยรวม	SRP (mg.l ⁻¹)	ค่าความทึบ (mg.l ⁻¹)	FTU (MPN/100ml)	Total coliform bacteria	Chlorophyll a ($\mu\text{g.l}^{-1}$)
												(MPN/100ml)	($\mu\text{g.l}^{-1}$)
5	26.0	177.9	8.15	101.0	7.2	1.2	0.06	0.1	1.50	4	9	nd	nd
10	25.0	182.3	7.80	97.3	7.0	1.2	0.06	0.1	2.20	3	23	nd	nd
15	25.0	180.7	7.69	97.5	6.8	0.8	0.07	0.1	2.00	3	43	nd	nd
20	25.0	178.6	7.17	90.9	6.0	1.3	0.07	0.1	1.30	4	23	nd	nd
25	25.0	179	7.30	98.1	4.8	0.6	0.04	0.1	2.00	4	0	nd	nd
30	24.5	175.7	7.34	98.5	3.0	0.0	0.06	0.0	2.60	4	43	nd	nd
					0.4	0.0	0.14	0.1	2.50	5	0	nd	nd

ตาราง 8 คุณภาพน้ำในร่องบ่อบำบัดน้ำเสียอนามิพอล บึง恍วัตตาค ครุฑ์ 3 (มกราคม 2551)

ระยะความลึก (m.)	อุณหภูมิ (° C)	ค่าการนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	pH	ค่าความดันคง (mg.l^{-1} as CaCO_3)	DO (mg.l^{-1})	BOD และญี่ปุ่น ในต่อหน (mg.l^{-1})	ภูมิคุกน้ำในต่อหน (mg.l^{-1})	SRP (mg.l^{-1})	กำกับทุ่น (mg.l^{-1})	FTU	Total coliform (MPN/100ml)	bacteria	Chlorophyll a (ug.l^{-1})
5	25.6	369	7.90	90.5	6.1	0.8	0.03	0.3	0.12	5	9	1.35	
10	25.4	370	7.63	90.0	5.3	0.0	0.01	0.2	0.21	15	4	1.61	
15	25.4	371	7.70	90.0	5.4	0.1	0.05	0.1	0.04	9	23	1.61	
20	25.4	373	7.66	90.8	5.0	0.8	0.01	0.1	0.07	12	4	2.15	
25	25.4	372	7.56	92.3	4.9	0.0	0.04	0.4	0.04	12	9	nd	
30	25.2	390	7.24	89.5	4.7	0.2	0.05	0.6	0.07	9	9	1.61	
35	25.4	392	7.73	92.0	4.6	0.0	0.04	0.3	0.03	9	4	0.81	
		369	7.65	86.0	4.1	0.0	0.05	0.7	0.01	30	4	4.31	

ตาราง 9 คุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ตั้งอนุภิมพลดังหัวดูดตามครั้งที่ 4 (พฤษภาคม 2551)

ระดับความลึก (m.)	อุณหภูมิ (°C)	ค่ารบายน้ำ ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	pH กําลังกรด-ด่าง (mg.l ⁻¹ as CaCO_3)	DO (mg.l ⁻¹)	BOD (mg.l ⁻¹)	ออกซิเจนซึ่งไนโตรเจน ในน้ำติดเชื้อ (mg.l ⁻¹)	ไนโตรเจน ในน้ำติดเชื้อ (mg.l ⁻¹)	SRP (mg.l ⁻¹)	ค่าความทึบ แสงของน้ำ (FTU)	Total coliform (MPN/100ml)	bacteria (MPN/100ml)	Chlorophyll a ($\mu\text{g.l}^{-1}$)
5	27.0	178.6	7.58	102.5	6.2	0.0	0.30	1.5	0.02	6	4	5.11
10	25.0	177.3	6.92	104.5	3.9	0.0	0.02	1.1	0.00	3	23	2.15
15	25.0	177.1	7.22	104.0	1.1	0.0	0.01	1.6	0.03	0	0	0.27
20	25.0	176.7	7.17	104.5	1.6	0.0	0.03	1.6	0.03	1	0	3.23
25	25.0	174.2	7.26	101.0	2.4	0.0	0.02	0.8	0.21	0	0	0.27
30	25.0	178.2	7.00	99.0	2.1	0.0	0.06	0.4	0.01	1	9	nd
35	24.8	180.3	7.18	101.0	1.9	0.3	0.09	0.7	0.16	4	nd	nd
		181.3	7.17	96.5	0.9	0.0	0.10	0.6	0.40	1	9	nd

ตาราง 10 คุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ตั้งอยู่บนแม่น้ำแม่กลอง หัวครัวเรือสีเหลือง บริเวณชุมชนบ้านโค้ง หมู่ที่ 1 (มิถุนายน 2550)

ระดับความลึก (m.)	อุณหภูมิ (°C)	ค่าความนำไฟฟ้า (µS.cm⁻¹)	pH	ค่าความกรดด่าง ^a (mg.l⁻¹ as CaCO ₃)	DO (mg.l⁻¹)	BOD (mg.l⁻¹)	ออกซิเจนซึ่งดักไขมัน ในตัวน้ำ (mg.l⁻¹)	นิตร化น้ำในตัวน้ำ ในตัวน้ำ (mg.l⁻¹)	SRP (mg.l⁻¹)	ค่าความถี่ในการติดเชื้อ ^b FTU	ค่าความถี่ในการติดเชื้อ ^b MPN/100ml	Total coliform bacteria	Chlorophyll a
												ค่าความถี่ในการติดเชื้อ ^b MPN/100ml	(µg.l⁻¹)
5	30.7	95.7	8.11	79.0	6.8	3.0	0.32	0.8	0.16	2	0	4.31	
10	30.3	95.4	7.38	84.0	6.0	3.6	0.24	1.5	0.13	16	0	5.92	
15	30.5	95.7	8.18	83.0	6.0	3.6	0.31	1.1	0.22	13	150	8.07	
20	29.3	97.1	8.23	81.0	4.8	3.6	0.25	1.9	0.08	12	4	8.07	
25	25.8	103.1	8.20	81.0	2.0	2.5	0.24	1.3	0.08	12	11	2.15	
30	24.0	95.0	7.00	85.0	0.4	0.0	0.76	1.5	0.06	5	20	1.35	
					5.6	3.8	0.43	1.0	0.09	5	9	2.42	

ตาราง 11 คุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ตั้งอยู่บนแม่น้ำแม่กลอง น้ำครัวเรียงตามลำดับตามตัวชี้วัด 2 (สิงหาคม 2550)

ระยะทาง(m.)	อุณหภูมิ (°C)	ค่าความนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	pH	ค่าความกรดด่าง (mg.l^{-1} as CaCO_3)	DO (mg.l^{-1})	BOD (mg.l^{-1})	ออกซิเจนในดิน (mg.l^{-1})	นิตรอามิโนดิน (mg.l^{-1})	SRP (mg.l^{-1})	ค่าความถ้วน FTU	ค่าความถ้วน FTU (MPN/100ml)	Total coliform bacteria	Chlorophyll a (ug.l^{-1})
												(mg.l^{-1})	(mg.l^{-1})
5	29.9	99.4	7.11	55.0	6.8	0.6	0.08	2.2	2.35	8	2100	nd	0.27
10	29.2	101.4	7.11	59.0	4.8	0.5	0.01	1.9	0.50	6	280	nd	nd
15	28.1	105.4	7.01	69.0	4.8	1.8	0.14	1.8	4.00	2	4	nd	nd
20	27.2	103.5	7.10	74.0	1.8	1.0	0.19	1.9	1.25	14	240	nd	nd
25	27.6	102.4	7.08	76.0	1.8	0.2	0.30	1.3	0.29	25	150	nd	nd
30	26.6	113.9	6.95	83.0	0.4	0.4	0.34	1.8	0.57	15	75	nd	nd
33	25.3	147.1	6.84	102.0	0.0	0.0	1.04	0.7	1.68	18	9	nd	nd

ตาราง 12 คุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ตั้งอยู่บนผืนดินทรายริมแม่น้ำ ประเทศาชารณ์ ตำบลท่าชัย ตownship ครัวที่ 3 (มกราคม 2551)

ระดับความลึก (m.)	อุณหภูมิ (° C)	ค่าการนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	pH	ค่าความเป็นกรด (mg.l^{-1} as CaCO_3)	DO (mg.l^{-1})	BOD และญี่ปุ่น (mg/l)	นิยามน้ำโดยรวม	SRP (mg.l^{-1})	ค่าความทึบ (mg.l^{-1})	FTU	ค่าความทึบ (MPN/100ml)	Total coliform bacteria	Chlorophyll a ($\mu\text{g.l}^{-1}$)
												น้ำดื่มน้ำดื่น	น้ำดื่มน้ำดื่น
5	26.5	98.2	7.61	58.8	7.8	2.0	0.01	1.6	0.18	2	93	0	nd
10	26.5	98.1	7.56	59.5	7.9	1.9	0.01	1.7	0.07	0	23	nd	nd
15	26.5	97.8	7.50	58.5	7.6	3.0	0.05	2.0	0.12	2	93	nd	nd
20	26.5	96.2	7.34	60.5	6.4	2.0	0.01	1.0	0.13	0	21	nd	nd
25	26.0	98.2	7.27	60.5	6.0	3.0	0.03	1.8	0.09	2	43	nd	nd
30	25.0	119.4	7.13	70.0	3.7	1.3	0.00	1.4	0.10	4	9	nd	nd
35	25.0	118.0	7.18	71.5	4.8	0.6	0.00	1.1	0.09	13	7	nd	nd
40	24.0	113.2	7.18	69.0	5.4	1.8	0.15	1.7	0.12	16	15	nd	nd

ตาราง 13 คุณภาพน้ำในบ่อบัวที่ข้อมูลน้ำทิ้งน้ำเสีย น้ำรีดลิ้นหน้า ประเทศาชารณ์ ตระหง่าน ครั้งที่ 4 (พฤษภาคม 2551)

ระยะห่างน้ำมลติก (m.)	อุณหภูมิ (°C)	ค่าการนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	pH	ค่าความดื้อคง (mg.l^{-1} as CaCO_3)	DO (mg.l^{-1})	BOD (mg.l^{-1})	ออกซิเจนในตัวเสีย ^a ในตัวเสีย (mg.l^{-1})	บุนเดสในตัวเสีย (mg.l^{-1})	SRP (mg.l^{-1})	ฟัลกวนทูน (mg.l^{-1})	Total coliform (MPN/100ml)	bacteria (FTU)	Chlorophyll a (ng.l^{-1})
ร่องดันผ้าขาว	30.7	97.4	8.06	60.8	7.6	2.5	0.12	0.6	0.21	0	0	nd	nd
5	28.8	97.0	7.90	60.0	7.6	2.4	0.10	0.3	0.11	1	7	nd	nd
10	27.6	95.6	7.25	60.3	6.3	1.6	0.04	0.1	0.05	1	240	nd	nd
15	25.6	90.2	7.01	58.8	4.1	1.6	0.12	0.3	0.02	2	150	nd	nd
20	25.6	94.2	6.90	58.3	2.6	1.0	0.12	0.6	0.05	2	43	nd	nd
25	25.5	98.8	6.98	60.0	1.1	0.5	0.12	0.2	0.06	4	9	0	nd
30	25.4	98.6	6.86	63.0	0.6	0.4	0.15	1.0	0.06	4	43	nd	nd
35	25.0	108.2	7.01	67.0	1.2	0.0	0.26	0.6	0.04	6	0	nd	nd

ตาราง 14 ความถี่มั่นพันธ์ระหว่าง *Cyindrospermopsis raciborskii* กับคุณภาพน้ำเพาะปลูกในแหล่งน้ำที่มีน้ำกร่อยและซึ่งมีพิษ จังหวัดตาก
วันที่ 2550 จนถึงเดือน พฤษภาคม 2551

Correlations

		Correlations												
		cylin	temp	cond	pH	alkalinity	DO	BOD	ammonia	nitrate	SRP	turbidity	coliform	chlorophyll
cylin	Pearson Correlation	.1	.005	-.231	.027	-.097	.365*	.236	.157	-.203	.395*	-.122	.549**	-.175
	Sig. (2-tailed)	N	.979	.219	.888	.612	.047	.210	.409	.281	.031	.521	.002	.354
temp	Pearson Correlation	.006	1	-.049	.642**	.441*	.479**	.289	.208	.251	.260	.081	.30	.30
	Sig. (2-tailed)	N	.979	.769	.000	.015	.007	.122	.271	.181	.165	.671	.116	.407*
cond	Pearson Correlation	-.231	-.049	1	.126	-.519**	.286	-.134	-.293	-.301	.372**	.717**	-.148	.026
	Sig. (2-tailed)	N	.219	.799	.506	.003	.126	.479	.130	.106	.043	.000	.434	.696
pH	Pearson Correlation	.027	.642**	.126	1	.368*	.584**	.549**	-.024	.133	-.117	.136	.052	.342
	Sig. (2-tailed)	N	.888	.000	.506	.045	.001	.002	.901	.484	.539	.473	.786	.065
alkalinity	Pearson Correlation	-.097	.441*	.519**	.368*	1	.270	.124	.070	.760**	-.224	.480**	-.002	.519*
	Sig. (2-tailed)	N	.612	.015	.003	.045	.149	.514	.713	.000	.233	.007	.993	.003
DO	Pearson Correlation	.365*	.479**	.286	.584**	.270	1	.643**	.084	.386**	.156	.275	.277	.043
	Sig. (2-tailed)	N	.047	.007	.126	.001	.149	.000	.658	.035	.410	.141	.139	.820
BOD	Pearson Correlation	-.236	.289	-.134	.549**	.124	.643**	1	-.073	-.110	.259	-.150	.168	-.125
	Sig. (2-tailed)	N	.210	.122	.479	.002	.514	.000	.701	.562	.167	.430	.374	.512
ammonia	Pearson Correlation	.157	.208	-.283	-.024	.070	.084	-.073	1	.042	.139	.055	.034	.148
	Sig. (2-tailed)	N	.409	.271	.130	.901	.713	.658	.701	.827	.464	.772	.857	.435
nitrate	Pearson Correlation	-.203	.251	-.301	.133	.760**	-.386*	-.110	.042	1	-.573**	-.285	.319	.697*
	Sig. (2-tailed)	N	.281	.181	.106	.484	.000	.035	.562	.827	.001	.126	.086	.000
SRP	Pearson Correlation	.395*	-.260	-.372*	-.117	.224	.156	.259	.139	-.573**	1	.153	.438*	.518*
	Sig. (2-tailed)	N	.031	.165	.043	.539	.233	.410	.167	.464	.001	.418	.015	.003
turbidity	Pearson Correlation	-.122	.081	.717**	.136	-.480**	.275	-.150	-.055	-.285	.153	1	-.087	.194
	Sig. (2-tailed)	N	.521	.671	.000	.473	.007	.141	.430	.772	.126	.418	.648	.304
coliform	Pearson Correlation	.549*	-.116	-.148	.052	-.002	.277	.168	.034	-.319	.438*	-.087	1	-.248
	Sig. (2-tailed)	N	.543	.434	.786	.993	.139	.374	.857	.086	.015	.648	.186	.186
chlorophyll	Pearson Correlation	-.175	.407*	.074	.342	.519**	-.043	-.125	.148	.699**	-.518**	.194	-.248	1
	Sig. (2-tailed)	N	.354	.026	.696	.065	.003	.820	.512	.435	.000	.304	.186	.30

*: Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**: Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ตาราง ๑๕ ความสัมพันธ์เพื่อการตัดสินพื้นที่ชุมชน Cyanophyceae กับคุณภาพน้ำทางเคมี และเชื้อรา ในอ่างเก็บน้ำที่บ้านภูเขาพิชัย จังหวัดตาก
วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๘ จุดติดตาม พฤษภาคม ๒๕๕๘

Correlations													
	Cyanophyceae	temperature	conductivity	pH	alkalinity	DO	BOD	ammonia	nitrate	SRP	turbidity	coliform	chlorophyll
Cyanophyceae	Pearson Correlation	.1	.025	.642**	.369*	.238	.159	-.204	.396*	-.123	.549**	-.176	
	Sig. (2-tailed)	.955	.212	.887	.607	.402	.280	.030	.030	.516	.002	.352	
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
temperature	Pearson Correlation	.011	1	-.049	.441*	.479**	.289	.208	.251	-.260	.081	.116	.407*
	Sig. (2-tailed)	.955	.30	.799	.000	.015	.122	.181	.165	.671	.543	.026	
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
conductivity	Pearson Correlation	-.235	1	-.049	-.519**	.286	-.134	-.283	-.301	-.372*	.717**	-.148	.074
	Sig. (2-tailed)	.212	.799	.506	.003	.126	.479	.130	.106	.043	.000	.434	.696
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
pH	Pearson Correlation	.025	.642**	.126	1	.368*	.584**	.549**	.024	.133	-.117	.136	.052
	Sig. (2-tailed)	.897	.000	.506	.30	.045	.001	.002	.901	.484	.539	.473	.342
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
alkalinity	Pearson Correlation	-.098	.015	.641*	-.519**	.368*	1	-.270	.124	.070	.760**	-.224	.519**
	Sig. (2-tailed)	.607	.003	.903	.30	.045	.001	.149	.514	.713	.000	.233	.002
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
DO	Pearson Correlation	.369*	.479**	.286	.584**	-.270	1	.643**	.084	-.386*	.156	.275	.043
	Sig. (2-tailed)	.045	.007	.126	.001	.149	.000	.000	.658	.035	.410	.141	.820
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
BOD	Pearson Correlation	.238	.289	-.134	.549**	.124	.643**	1	-.073	-.110	.259	-.160	.168
	Sig. (2-tailed)	.206	.122	.479	.002	.514	.000	.000	.701	.562	.167	.430	.374
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
ammonia	Pearson Correlation	.159	.208	-.283	-.024	.070	.084	-.073	1	.042	.139	-.055	.034
	Sig. (2-tailed)	.402	.271	.130	.901	.713	.658	.701	.827	.464	.772	.857	.435
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
nitrate	Pearson Correlation	-.204	.251	-.301	.133	.760**	-.386*	-.110	.042	1	-.573**	-.285	.699**
	Sig. (2-tailed)	.280	.181	.106	.484	.000	.035	.562	.827	.001	.126	.086	.000
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
SRP	Pearson Correlation	.396*	-.260	-.372*	-.117	-.224	.156	.259	.139	-.573**	1	.153	.438*
	Sig. (2-tailed)	.030	.165	.043	.539	.233	.410	.167	.464	.001	.418	.015	.003
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
turbidity	Pearson Correlation	-.123	.081	.717**	.136	-.480**	.275	-.150	-.055	-.285	1	-.087	.194
	Sig. (2-tailed)	.516	.671	.000	.473	.007	.141	.430	.772	.126	.418	.648	.304
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
coliform	Pearson Correlation	.549**	.116	-.148	.052	-.002	.277	.168	.034	-.319	.438*	-.087	
	Sig. (2-tailed)	.002	.543	.434	.786	.993	.139	.374	.387	.086	.015	.648	
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
chlorophyll	Pearson Correlation	-.176	.407*	.074	.342	.519**	-.043	-.125	.148	.699**	-.518**	.248	1
	Sig. (2-tailed)	.352	.026	.696	.065	.003	.820	.512	.435	.000	.304	.186	
N		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่าง Staurastrum tetracerum Ralfs กับคุณภาพน้ำทางเคมี และชีวภาพ ในอ่างเก็บน้ำที่อนามัย แม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดระยอง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

Correlations														
	St.tetraerum	St.tetraerum	temperature	conductivity	pH	alkalinity	DO	BOD	ammonia	nitrate	SRP	turbidity	coliform	chlorophyll
St.tetraerum	Pearson Correlation	.1	.093	-.279	.627**	.310	.249	.521**	.171	.071	-.338	-.026	-.236	
	Sig. (2-tailed)		.32	.32	.122	.000	.084	.169	.002	.350	.698	.889	.194	
temperature	Pearson Correlation	.093	1	-.367*	.468**	.048	.358*	.374*	-.058	.176	.224	.064	.547***	
	Sig. (2-tailed)	.612	.32	.32	.039	.007	.793	.044	.035	.753	.336	.217	.182	
conductivity	Pearson Correlation	.279	1	-.367*	.412*	.510**	.458**	.480**	.520**	.032	.265	.456**	-.080	
	Sig. (2-tailed)	.122	.32	.32	.039	.019	.003	.008	.002	.862	.142	.009	.152	
pH	Pearson Correlation	.627**	1	-.412*	.468**	.412*	1	.167	.520**	.801**	-.046	-.306	-.112	
	Sig. (2-tailed)	.000	.32	.32	.007	.019	.360	.002	.000	.762	.801	.089	.616**	
alkalinity	Pearson Correlation	.310	1	.510**	.167	.167	1	.488**	.104	.824**	.011	.031	.667***	
	Sig. (2-tailed)	.084	.32	.32	.044	.003	.360	.002	.005	.572	.000	.952	.000	
DO	Pearson Correlation	.249	1	.358*	-.458**	.520**	-.485**	1	.589**	-.556**	.167	-.019	.462**	
	Sig. (2-tailed)	.169	.32	.32	.044	.008	.002	.005	.000	.001	.361	.918	.008	
BOD	Pearson Correlation	.521**	1	.374*	-.460**	.801**	.104	.589**	1	-.166	.028	-.238	.462**	
	Sig. (2-tailed)	.002	.32	.32	.035	.008	.000	.572	.000	.000	.363	.878	.190	.185
ammonia	Pearson Correlation	.171	1	.058	.520**	.056	.824**	-.556**	-.166	1	-.121	.136	.468**	
	Sig. (2-tailed)	.350	.32	.32	.753	.002	.762	.000	.001	.363	.508	.457	.007	
nitrate	Pearson Correlation	.071	1	.176	.032	-.046	.011	.167	.028	-.121	1	.386*	.211	
	Sig. (2-tailed)	.698	.32	.336	.324	.862	.801	.952	.361	.878	.508	.029	.246	
SRP	Pearson Correlation	.338	1	.224	.265	-.306	.031	-.019	-.238	.136	.386*	1	.087	
	Sig. (2-tailed)	.058	.32	.217	.142	.089	.868	.918	.190	.457	.029	.636	.004	
turbidity	Pearson Correlation	-.026	1	.064	.456**	-.112	.667**	-.462**	-.142	.468**	-.211	.087	1	
	Sig. (2-tailed)	.889	.32	.727	.224	.009	.542	.000	.008	.439	.007	.246	.008	
coliform	Pearson Correlation	-.236	1	.242	-.080	-.148	-.264	.185	-.162	-.120	.306	.496**	.012	
	Sig. (2-tailed)	.194	.32	.182	.662	.420	.144	.312	.32	.512	.088	.947	1	
chlorophyll	Pearson Correlation	.390*	1	.547**	-.259	.616**	.504**	.126	.635**	.237	.078	-.168	.285	
	Sig. (2-tailed)	.027	.32	.001	.152	.000	.003	.492	.000	.192	.357	.114	.593	
	N													

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).
 *. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ตาราง 17 ความถันพน์เพองก์ตองพน์ Zygmenaphyceae กับคุณภาพทางเคมี และชีวภาพ ในอ่างเก็บน้ำเข้มงวด แม่น้ำเจ้าพระยา ประทศ
สากล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อเดือน พฤษภาคม ๒๕๕๑

Correlations

		Correlations											
	Zygnema phyeae	temperature	conductivity	pH	alkalinity	DO	BOD	ammonia	nitrate	SRP	turbidity	coliform	chlorophyll
Zygnemaphyceae	Pearson Correlation	1	-.073	.112	-.109	.362*	.087	-.146	.361*	.168	-.057	-.049	-.057
	Sig. (2-tailed)	N	.693	.935	.543	.552	.041	.637	.424	.042	.367	.756	.792
temperature	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	.755
	Sig. (2-tailed)	N	.693	1	-.367*	.468**	.048	.358*	-.058	.176	.224	.064	.242
conductivity	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.044	.035	.753	.336	.217	.727
	Sig. (2-tailed)	N	.693	.039	.007	.793	.019	.008	.002	.801	.089	.142	.009
pH	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.002	.000	.762	.862	.142	.662
	Sig. (2-tailed)	N	.693	.019	.019	.360	.360	.360	.32	.32	.32	.32	.152
alkalinity	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.167	.520**	.801**	-.046	.306	.112
	Sig. (2-tailed)	N	.693	.003	.003	.360	.360	.360	.32	.32	.32	.32	.001
DO	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.1	-.485**	.104	.824**	.011	.031
	Sig. (2-tailed)	N	.693	.003	.003	.360	.360	.360	.32	.32	.32	.32	.000
BOD	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.520**	-.485**	1	.556**	.667**	.148
	Sig. (2-tailed)	N	.693	.004	.008	.002	.005	.002	.000	.001	.001	.000	.000
ammonia	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.104	.589**	1	.166	.167	.126
	Sig. (2-tailed)	N	.637	.035	.008	.000	.572	.000	.000	.001	.363	.361	.312
nitrate	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.801**	.104	.166	.028	.238	.462**
	Sig. (2-tailed)	N	.637	.035	.008	.000	.572	.000	.000	.001	.363	.361	.312
SRP	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.824**	-.556**	1	-.121	.136	.468**
	Sig. (2-tailed)	N	.753	.002	.056	.520**	.762	.000	.001	.363	.508	.457	.007
turbidity	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.265	-.306	.019	.457	.457	.120
	Sig. (2-tailed)	N	.753	.217	.142	.089	.868	.918	.190	.457	.32	.32	.32
coliform	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.456*	.667**	-.462**	1	.386*	.211
	Sig. (2-tailed)	N	.756	.064	.046	.011	.167	.028	.121	.028	.029	.246	.306
chlorophyll	Pearson Correlation	32	32	32	32	32	32	.456*	.667**	-.462**	1	.386*	.211
	Sig. (2-tailed)	N	.756	.064	.046	.011	.167	.028	.121	.028	.029	.246	.306

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ตาราง 18 ชนิด ปริมาตร รูปร่างเรขาคณิต และการจัดเรียงตัวของเซลล์ ของแพลงก์ตอนพืชที่พบใน
อ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก (อ้างถึง ภาคผนวก ณ)

ชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ปริมาตร (μm^3)	รูปร่างเรขาคณิต	การเรียงตัว
Cyanophyceae (Division Cyanophyta)			
<i>Aphanizomenon aphanizomenoides</i> Forti	1,323.00	cylinder	filament
<i>Aphanizomenon gracile</i> Lemmermann	1,027.00	cylinder	filament
<i>Chroococcus</i> sp.	285.42	sphere	colony
<i>Cylindrospermopsis philippinensis</i> (Taylor) Ka	752.76	cylinder	filament
<i>Cylindrospermopsis raciborskii</i> (Woloszyńska)			
<i>Seenayya & Subba Raju</i>	683.14	cylinder	filament
<i>Merrismopedia glauca</i> (Ehrenberg) Nägeli	220.78	sphere	colony
<i>Merrismopedia punctata</i> Meyen	1,766.25	sphere	colony
<i>Merrismopedia tenuissima</i> Lemmermann	4,088.54	sphere	colony
<i>Microcystis aeruginosa</i> Kützing	3,581.56	sphere	colony
<i>Oscillatoria</i> sp.	490.63	cylinder	filament
<i>Planktolyngbya limnetica</i> Lemmermann	490.63	cylinder	filament
<i>Pseudanabaena limnetica</i> Komárek	199.32	cylinder	filament
<i>Pseudanabaena musicola</i> Naumann&Huber-Pestalozzi	24.52	cylinder	filament
Dinophyceae (Division Pyrrhophyta)			
<i>Ceratium brachyceros</i> Daday	29,437.00	3 cones	cell
<i>Ceratium furcoides</i> (Levander) Langhans	20,410.00	3 cones	cell
<i>Ceratium hirundinella</i> (O.F.Müller) Dujardin	28,751.00	3 cones	cell
<i>Gymnodinium lantzchii</i> Utermöhl	1,046.67	ellipsoid	cell
<i>Gymnodinium</i> sp.1	2,943.75	ellipsoid	cell
<i>Gymnodinium</i> sp.2	1,635.42	ellipsoid	cell
<i>Peridinium</i> sp.1	1,046.67	ellipsoid	cell
<i>Peridinium</i> sp.2	1,766.25	ellipsoid	cell
<i>Peridinium</i> sp.3	8,177.08	ellipsoid	cell
Diatomophyceae (Division Chrysophyta)			
<i>Achnantridium minutissima</i> Kützing	62.50	pararellelepiped	cell
<i>Aulacoseira granulata</i> (Ehrenberg) Simonsen	7,132.58	cylinder	filament
<i>Brachysira</i> sp.	1,875.00	pararellelepiped	cell

ตาราง 18 (ต่อ)

ชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ปริมาตร (μm^3)	รูปทรงเชิงเรขาคณิต	การเรียงตัว
<i>Cocconeis</i> sp.	3,854.00	parallelepiped	cell
<i>Cyclotella meneghiniana</i> Kützing	2,823.97	cylinder	filament
<i>Cymbella turgidula</i> Grunow	5,894.28	cylinder	cell
<i>Diatomella</i> sp.	305.89	parallelepiped	cell
<i>Fragilaria crotensis</i> Kitton	1,275.63	parallelepiped	cell
<i>Fragilaria</i> sp.	1,854.78	parallelepiped	cell
<i>Gomphonema</i> sp.	1,587.85	parallelepiped	cell
<i>Meloseira varian</i> Agardh	1,095.32	cylinder	cell
<i>Navicula rostellata</i> Kützing	1,875.00	parallelepiped	cell
<i>Navicula</i> sp.1	1,283.57	parallelepiped	cell
<i>Navicula</i> sp.2	958.53	parallelepiped	cell
<i>Nitzschia palae</i> (Kützing) W.Smith	1,875.00	parallelepiped	cell
Chrysophyceae (Division Chrysophyta)			
<i>Centritractus</i> sp.	5,887.50	cylinder	cell
<i>Synura</i> sp.	22,437.92		cell
Chlorophyceae (Division Chrolophyta)			
<i>Actinastrum</i> sp.	156.72	cylinder	colony
<i>Ankistrodesmus falcatus</i> var. <i>radiatus</i> (Chodat)			
Lemmermann	40,174.01	cylinder	colony
<i>Chlorococcum</i> sp.	220.78	sphere	colony
<i>Coelastrum</i> sp.	1,766.25	sphere	colony
<i>Eudorina</i> sp.	14,137.17	sphere	colony
<i>Elakathothrix</i> sp.	392.50	cylinder	colony
<i>Golenkinia</i> sp.	523.60	sphere	colony
<i>Monoraphidium contortum</i> (Thuret) Komárková			
Legnerová	6.13	2 cones	cell
<i>Monoraphidium tortile</i> (West et G.S. West)			
Komárková- Legnerová	245.31	2 cones	cell
<i>Monoraphidium</i> sp.	158.36	2 cones	cell
<i>Oocystis</i> sp.	65,416.67	sphere	colony

ตาราง 18 (ต่อ)

ชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ปริมาตร (μm^3)	รูปร่างเชิงเรขาคณิต	การเรียงตัว
<i>Sphaerocystis</i> sp.	3,449.71	sphere	colony
<i>Tetraedron minimum</i> (A. Braun) Hansgirg	237.53	triangular-parallelepiped	cell
Zygnemaphyceae (Division Chroophyta)			
<i>Closterium</i> sp.	540.87	2paraboloid	cell
<i>Cosmarium moniliforme</i> var. <i>panduriforme</i> (Heimerl) Schmidle	1,046.67	2 elliptic-ellipsoid	cell
<i>Cosmarium portianum</i> W.Archer var. <i>portianum</i>	2,943.75	2 elliptic-ellipsoid	cell
<i>Cosmarium</i> sp.	885.68	2 elliptic-ellipsoid parallelepiped+4	cell
<i>Staurastrum crenulatum</i> (Nägeli) Delponte	685.97	truncated parallelepiped+4	cell
<i>Staurastrum tatracerum</i> Ralfs	298.78	truncated parallelepiped+4	cell
<i>Staurastrum</i> sp.	139.01	truncated	cell
Euglenophyceae (Division Euglenophyta)			
<i>Phacus pleuronectus</i> (Mueller) Dujardin	24,531.25	1/ellipsoid+1/2cone	cell
<i>Trachelomonas volvocina</i> Ehrenberg	4,186.67	sphere	cell
<i>Trachelomonas</i> sp.1	1,766.25	sphere	cell
Cryptophyceae			
<i>Cryptomonas</i> sp.	887.25	elliptic ellipsoid	cell

ตาราง 19 ชนิด ปริมาตร รูปร่างเรขาคณิต และการจัดเรียงตัวของเซลล์ ของแพลงก์ตอนพืชที่พบใน
อ่างเก็บน้ำเขื่อน น้ำมึน นครเวียงจันทน์ ประเทศไทย ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

ชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ปริมาตร (μm^3)	รูปร่างเรขาคณิต	การเรียงตัว
Cyanophyceae (Division Cyanophyta)			
<i>Aphanizomenon aphanizomenoides</i> Forti	1,261.00	cylinder	filament
<i>Cylindrospermopsis philippinensis</i> (Taylor) Ka	298.00	cylinder	filament
<i>Cylindrospermopsis raciborskii</i> (Woloszyńska)	350.00	cylinder	filament
Seenayya&Subba Raju	128.60	sphere	colony
<i>Merrismopedia glauca</i> (Ehrenberg) Nägeli	869.58	sphere	colony
<i>Merrismopedia punctata</i> Meyen	2,875.8	sphere	colony
<i>Merrismopedia tenuisima</i> Lemmermann	2,875.2	sphere	colony
<i>Microcystis aeruginosa</i> Kützing	18,457.3	cylinder	filament
<i>Oscillatoria kawamurae</i> Negoro	6,976.00	cylinder	filament
<i>Oscillatoria</i> sp.	40.00	cylinder	filament
<i>Planktolyngbya limnetica</i> Lemmermann	80.00	cylinder	filament
<i>Pseudanabaena limnetica</i> Komárek	20.00	cylinder	filament
<i>Pseudanabaena musicola</i> Naumann&Huber-Pestalozzi		cylinder	filament
Dinophyceae (Division Pyrrhophyta)			
<i>Gymnodinium</i> sp.	1,413.00	ellipsoid	cell
<i>Peridiniopsis</i> sp.	845.00	ellipsoid	cell
<i>Peridinium</i> sp.1	5,343.00	ellipsoid	cell
<i>Peridinium</i> sp.2	2,168.00	ellipsoid	cell
Diatomophyceae (Division Chrysophyta)			
<i>Achnanthes crenulata</i> Grunow	875.00	parallelepiped	cell
<i>Achnantridium minutissima</i> Kützing	532.00	parallelepiped	cell
<i>Aulacoseira granulata</i> (Ehrenberg) Simonsen	2,683.11	cylinder	filament
<i>Brachysira</i> sp.	187.00	parallelepiped	cell
<i>Cocconeis</i> sp.	5,298.75	parallelepiped	cell
<i>Cyclotella meneghiniana</i> Kützing	5,298.75	cylinder	filament
<i>Cymbella turgidula</i> Grunow	2,343.75	elliptic-ellipsoid	cell

ตาราง 19 (ต่อ)

ชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ปริมาตร (μm^3)	รูปทรงเชิงเรขาคณิต	การเรียงตัว
<i>Fragilaria crotonensis</i> Kitton	1,857.00	pararellelepiped	cell
<i>Fragilaria</i> sp.	1,180.00	pararellelepiped	cell
<i>Gomphonema</i> sp.	562.50	pararellelepiped	cell
<i>Meloseira varian</i> Agardh	3,285.00	cylinder	cell
<i>Navicula rostellata</i> Kützing	1,875.00	pararellelepiped	cell
<i>Navicula</i> sp.1	180.00	pararellelepiped	cell
<i>Navicula</i> sp.2	117.00	pararellelepiped	cell
<i>Nitzschia palae</i> (Kützing) W.Smith	1,496.00	pararellelepiped	cell
Chrysophyceae (Division Chrysophyta)			
<i>Dinobryon behningii</i> Swirensko	3,895.52	cone	cell
<i>D. divergen</i> Imhof	6,950.52	cone	cell
<i>D. sertularia</i> Ehrenberg	4,778.00	cone	cell
Xanthophyceae (Division Chrysophyta)			
<i>Centritractus belanophorus</i> Lemmermann	2,226.00	cylinder	cell
<i>Isthmochloron gracile</i> Chodat	675.00	pararellelepiped+4	cell
Chlorophyceae (Division Chlorophyta)			
<i>Crucigeniella neglecta</i> (Fott & Ettl) Komárek	224.00	4 ellipsoid	colony
<i>Crucigenia tetrapedia</i> (Kirchner) W.&G.S.West var. <i>tetrapedia</i>	220.00	4 triangular-parallelepiped	colony
<i>Dictyosphaerium sphagnale</i> Hind Konien	895.00	sphere	colony
<i>Golenkinia radiata</i> Chodat var. <i>radiata</i>	113.00	sphere	cell
<i>Monoraphidium contortum</i> (Thuret) Komárková-Legnerová	73.00	2 cones	cell
<i>Monoraphidium tortile</i> (West et G.S. West)	20.00	2 cones	cell
Komárková- Legnerová	733.00		
<i>Nephrocytium limneticum</i> (Smith) Smith	3,490.00	trapezoid+triangular	colony
<i>Pediastrum simplex</i> var. <i>simplex</i> Meyen	1,114.00	ellipsoid	colony
<i>Scenedesmus</i> sp.	8,177.08	sphere	colony
<i>Sphaerocystis</i> sp.			

ตาราง 19 (ต่อ)

ชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ปริมาตร (μm^3)	รูปทรงเชิงเรขาคณิต	การเรียงตัว
<i>Tetraedron minimum</i> (A. Braun) Hansgirg	500.00	triangular-parallelepiped	cell
Zenemaphyceae (Division Chlorophyta)			
<i>Cosmarium contractum</i> Kirchner var. <i>ellipsoideum</i> West&West	5,497.00	2 elliptic-ellipsoid	cell
<i>C. cf. capitulum</i> Roy & Bisset	524.00	2 elliptic-ellipsoid	cell
<i>Cosmarium moniliforme</i> var. <i>panduriforme</i> (Heimerl) Schmidle	147.00	2 elliptic-ellipsoid	cell
<i>Cosmarium</i> sp.1	728.00	2 elliptic-ellipsoid	cell
<i>Cosmarium</i> sp.2	556.00	2 elliptic-ellipsoid	cell
<i>Cosmarium</i> sp.3	646.00	2 elliptic-ellipsoid parallelepiped+4	cell
<i>Staurastrum crenulatum</i> (Nägeli) Delponte	452.00	truncated parallelepiped+4	cell
<i>S. excavatum</i> West &West var. <i>excavatum</i>	194.00	truncated	cell
<i>S. freemanii</i> W. et G.S.West var. <i>nudiceps</i> Scott et Prescott	680.00	parallelepiped+4 truncated	cell
<i>S. limneticum</i> Schmidle var. <i>burmense</i> West & West	3,134.00	truncated parallelepiped+4	cell
<i>S. octodontum</i> var. <i>tetradontum</i> Scott et Grönblad	2,800.00	truncated	cell
<i>S. octoverrucosum</i> var. <i>octoverrucosum</i> Scott &Grönblad	3,126.00	parallelepiped+4 truncated	cell
<i>S. pingue</i> Teiling var. <i>pingue</i>	1,636.00	truncated parallelepiped+4	cell
<i>S. sexangulare</i> (Bulnheim) Lundell var. <i>sexangulare</i>	1,540.00	truncated parallelepiped+4	cell
<i>S. smithii</i> Teiling	2,540.00	truncated parallelepiped+4	cell
<i>S. tetracerum</i> Ralfs	2,088.00	truncated	cell

ตาราง 19 (ต่อ)

ชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ปริมาตร (μm^3)	รูปทรงเชิงเรขาคณิต	การเรียงตัว
<i>S. tohopekaligense</i> Wolle var. <i>tohopekaligense</i>	4,320.00	parallelepiped+4 truncated	cell
<i>Staurodesmus</i> cf. <i>cuspidatus</i> var. <i>curvatus</i> (W.West) Teil	1,636.00	parallelepiped+4 truncated	cell
<i>S. pterosporus</i> (P.Lundell) Bourrelly	398.00	parallelepiped+4 truncated	cell
Euglenophyceae (Division Euglenophyta)			
<i>Phacus pleuronectes</i> (Ehrenberg) Dujardin	2,815.00	1/2 ellipsoid+1/2 cone	cell
<i>Trachelomonas armata</i> Stein	2,804.00	ellipsoid	cell
<i>T. hispida</i> (Perty) Stein	1,267.00	ellipsoid	cell
<i>T. hispida</i> var. <i>coronata</i> Lemmermann	1,357.00	ellipsoid	cell
<i>T. plantonica</i> Svirensko	3,606.00	ellipsoid	cell
<i>T. volvocina</i> Ehrenberg	904.00	sphere	cell
<i>Trachelomonas superba</i> Swirensko	5,089.00	ellipsoid	cell
<i>Trachelomonas</i> sp.	408.00	ellipsoid	cell

จัดทำโดย ศ.ดร. นพดล ธรรมรงค์สกุล
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางเคมี

การวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางเคมี (Greenberg *et al.*, 1992)

1. วิธีวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำโดยวิธี azide modification

1.1 ล้างขวด BOD ด้วยน้ำตัวอย่าง 2-3 ครั้ง

1.2 เก็บน้ำตัวอย่างตัวขวด BOD ที่ระดับความลึกประมาณ 30 ซม. โดยระวังไม่ให้มีฟองอากาศและปิดฝาขวดให้สนิทขณะอยู่ในน้ำ

1.3 เติมสารละลาย $MnSO_4$ 1 ml. และสารละลาย alkali-iodide azide reagent 1 ml. ปิดฝาและเขย่าขวดจนเริ่มตกร่องกอน

1.4 เติม conc. H_2SO_4 1 ml. ปิดฝา เขย่าให้เข้ากัน

1.5 รินสารละลายที่ได้ ปริมาตร 100 ml. ใส่ใน flask ไตรีตัดด้วย $Na_2S_2O_3$ 0.02 M จนได้สีเหลืองจางๆ แล้วเติมน้ำเปล่า 3 หยด เขย่าให้เข้ากัน แล้วไตรีตต่อไปจนสีน้ำเงินจางหายไป จดปริมาตร $Na_2S_2O_3$ ที่ใช้แล้วน้ำไปคำนวณตามสูตร

$$DO \text{ (mg.l}^{-1}) = \text{ปริมาตร } Na_2S_2O_3 \text{ ที่ใช้ (ml.)} \times 2$$

2. วิธีวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนที่จุนทรีย์ต้องการในการย่อยสลายสารอินทรีย์

2.1 ล้างขวด BOD ชนิดขวดคำด้วยน้ำตัวอย่าง 2-3 ครั้ง

2.2 เก็บน้ำตัวอย่างตัวขวด BOD คำ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนที่ละลายนำ

2.3 นำขวด BOD ที่เก็บน้ำตัวอย่างเรียบร้อย ใส่ในถุง 20 °C เป็นเวลา 5 วัน

2.4 เติมสารละลายและทำการ ไตรีต เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนที่ละลายนำ

2.5 คำนวณตามสูตร

$$BOD \text{ (mg.l}^{-1}) = \text{ค่า DO ในวันแรก} - (\text{ปริมาตร } Na_2S_2O_3 \text{ ที่ใช้} \times 2)$$

3. วิธีวิเคราะห์ความเป็นด่างของน้ำโดยวิธี phenolphthalein methyl orange indicator

3.1 ตวงน้ำตัวอย่าง 100 ml. ใส่ใน flask ขนาด 250 ml.

3.2 เติม phenolphthalein indicator 3 หยด ลงใน flask เขย่าให้เข้ากัน

3.3 เติม methyl orange indicator 3 หยด ลงใน flask เขย่าให้เข้ากัน

3.4 ไตรีตด้วย 0.02 N H_2SO_4 จนได้จุดยุติเป็นสีส้มแดง จดปริมาตร H_2SO_4 ที่ใช้

3.5 คำนวณตามสูตร

total alkalinity (mg.l^{-1} as CaCO_3) = ปริมาณ H_2SO_4 ที่ใช้ $\times 10$

การวิเคราะห์ปริมาณสารอาหาร (Hach company, 1991)

1. วิธีวิเคราะห์ปริมาณแอมโมเนียมในไตรเจน

- 1.1 กรองน้ำตัวอย่างด้วยกรรไกรของ GF/C แล้วตวงน้ำตัวอย่างปริมาตร 25 ml. ใส่ flask ขนาด 150 ml. และตวงน้ำ deionized ปริมาตร 25 ml. ใส่ใน flask 150 ml. อีก flask ขนาด 150 ml. และตวงน้ำ deionized ปริมาตร 25 ml. ใส่ใน flask 150 ml.
- 1.2 เปิดเครื่อง spectrophotometer DR/2010 หลังจากเครื่องมือผ่านขั้นตอน SELF – TEST แล้วเครื่องจะแสดง Method ให้กด 380 READ/ENTER เครื่องมือจะแสดงความยาวคลื่น 425 nm จากนั้นกด READ/ENTER เครื่องมือจะแสดง $\text{ml/l NH}_3\text{NeSS}$
- 1.3 หยด mineral stabilizer 3 หยด ลงไปในน้ำตัวอย่าง และ blank เบเย่าเบาๆ จากน้ำเติม polyvinyl alcohol dispersing agent 3 หยด เบเย่าเบาๆ ให้สารเคมีผสมกัน
- 1.4 เติม Nessler reagent 1 ml. เบเย่าให้สารเคมีเข้ากัน
- 1.5 กด SHIFT TIMER เพื่อตั้งเวลารอให้สารเคมีเกิดปฏิกิริยา เมื่อครบ 1 นาที เครื่องมือจะส่งเสียงเตือน
- 1.6 รินน้ำใน flask ที่เป็นน้ำ deionized ลงใน cuvette ใส่ลงไปในช่องวัดแสงปิดฝา แล้วกด ZERO เครื่องมือจะแสดงข้อความ Wait และ $0.00 \text{ mg.l}^{-1} \text{ NH}_3\text{ NeSS}$
- 1.7 เปลี่ยน cuvette เป็นน้ำตัวอย่าง กด ENTER เครื่องมือแสดงข้อความ Wait จากนั้นจะแสดงปริมาณแอมโมเนียมในไตรเจน ซึ่งเครื่องมือนี้สามารถวัดปริมาณแอมโมเนียมได้ช่วง $0-2.5 \text{ mg.l}^{-1} \text{ NH}_3\text{ NeSS}$

2. วิธีวิเคราะห์ปริมาณไนเตรตในไตรเจน

- 2.1 กรองน้ำตัวอย่างด้วย GF/C ตวงน้ำตัวอย่างปริมาตร 25 ml. ใส่ใน flask 150 ml.
- 2.2 เปิดเครื่อง spectrophotometer DR/2010 หลังจากเครื่องมือผ่านขั้นตอน SELF-TEST แล้ว เครื่องจะแสดงข้อความ Selected Program ให้กดหมายเลข 355 และกด ENTER เครื่องมือจะแสดงข้อความความยาวคลื่น 500 nm ปรับความยาวคลื่นไปที่ 500 nm จากนั้นกด ENTER เครื่องมือจะแสดง $\text{mg.l}^{-1} \text{ N NO}_3\text{N}$
- 2.3 ใส่ Nitra Ver 5 Nitrate Reagent Powder Pillow กด SHIFT-TIMER แล้วเบย่า flask เมื่อครบ 1 นาที เครื่องมือจะส่งเสียงเตือนให้หยุดเบย่า กด SHIFT-TIMER อีกครั้งและตั้ง flask ทิ้งไว้ เมื่อครบ 5 นาที เครื่องมือจะส่งเสียงเตือนอีกครั้ง และแสดง $\text{mg.l}^{-1} \text{ N NO}_3\text{N}$

2.4 เปิดฝาเครื่องมือใส่น้ำตัวอย่างที่ไม่ได้เติมสารไดๆ ลงในช่องวัดแสง ปิดฝาเครื่องมือให้สนิท กด ZERO เครื่องมือแสดง Wait และ $0.00 \text{ mg.l}^{-1} \text{ N } \text{NO}_3\text{N}$ ให้เปลี่ยน cuvette ที่ใส่ Nitra Ver 5 Nitrate Reagent Powder Pillow เข้าไป กด READ/ENTER เครื่องมือแสดง Wait และบอกร่วมกันในโตรเจน ได้ในช่วง $0.00-30.0 \text{ mg.l}^{-1} \text{ N } \text{NO}_3\text{N}$

3. วิเคราะห์ปริมาณ soluble reactive phosphorus

- 3.1 ก่อนทำการวิเคราะห์ SRP ทุกครั้ง ควรล้างเครื่องแก้วที่จะใช้ด้วย HCl 10% กรองน้ำตัวอย่างด้วย GF/C แล้วตวงน้ำตัวอย่างปริมาตร 25 ml. ใส่ใน flask แล้วใส่ Phos Ver 3 Phosphate Reagent Powder Pillow อีก flask หนึ่งเอาไว้เปรียบเทียบไม่ต้องเติมสารไดๆ
- 3.2 เปิดเครื่อง spectrophotometer DR/2010 หลังจากเครื่องมือผ่านขั้นตอน SELF-TEST แล้ว เครื่องจะแสดง Method ให้กดหมายเลข 890 แล้วกด READ/ENTER เครื่องมือจะแสดง ความยาวคลื่น 890 nm ปรับความยาวคลื่นไปที่ 890 nm จากนั้นกด READ/ ENTER เครื่องมือจะแสดง $\text{mg/l P PO}_4^{3-} \text{ PV}$ หรือ $\text{mg.l}^{-1} \text{ P PV}$
- 3.3 เขย่า flask แรกที่เติม Phos Ver 3 Phosphate Reagent Powder Pillow ลงไป กด SHIFT-TIMER แล้วเขย่า flask เมื่อครบ 1 นาที เครื่องมือจะส่งเสียงเตือน
- 3.4 เปิดฝาเครื่องมือใส่น้ำตัวอย่างที่ไม่ได้เติมสารไดๆ ลงในช่องวัดแสง ปิดฝาเครื่องมือให้สนิท กด ZERO เครื่องมือแสดง Wait และ $0.00 \text{ mg.l}^{-1} \text{ N } \text{PO}_4^{3-} \text{ PV}$ หรือ $0 \text{ mg.l}^{-1} \text{ P PV}$ ให้เปลี่ยน cuvette ที่ใส่ Phos Ver 3 Phosphate Reagent Powder Pillow เข้าไป กด READ/ENTER เครื่องมือแสดง Wait และบอกร่วมกันของอร์โทฟอสเฟต ซึ่งเครื่องมือนี้สามารถวัดปริมาณ ออร์โทฟอสเฟต ได้ในช่วง $0.00-0.25 \text{ mg.l}^{-1} \text{ PO}_4^{3-}$

การวิเคราะห์คอลอโรฟิลล์เอ (ISO 10260, 1992) วิธีการวิเคราะห์

1. ตักน้ำจากแหล่งน้ำที่ต้องการหาปริมาตรคอลอโรฟิลล์มา 1 ลิตร แล้วนำไปกรองกับกระดาษกรอง GF/C (Grass fiber filter) เมื่ogrองเสร็จเรียบร้อยจะเห็นแพลงก์ตอนพืชสีเขียวหรือสีเขียวปนน้ำเงินติดอยู่บนกระดาษกรอง ซึ่งเป็นส่วนที่จะนำไปหาปริมาณคอลอโรฟิลล์
2. เตรียมเอทานอล 90% แล้วอุ่นร้อนในอุณหภูมิ 78°C
3. นำกระดาษกรองจากข้อ 1 มาตัดเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วใส่ในครกบด
4. หยดเอทานอลจากข้อ 2 ประมาณ 100 ml. ลงไปในครกบดที่ละน้อย เอทานอลจะค่อยๆ สักดคอลอโรฟิลล์ออกจากเซลล์ของแพลงก์ตอนพืช ในขณะเดียวกันก็ใช้สากบด

กระดาษกรอง เพื่อให้ออกน้ำใส่ขวดสีน้ำตาลปิดฝาแล้วนำไปแช่ในตู้เย็นเป็นเวลา 6-24 ชั่วโมง

5. เมื่อครบกำหนดนำกระดาษกรองด้วยกระดาษกรองอีกครั้งหนึ่ง โดยกรองลงในหลอดแก้วจะเห็นเป็นของเหลวใสสีเขียว ซึ่งคือคลอโรฟิลล์และรงควัตถุอื่นๆ ที่ละลายอยู่ในออกนอล เติมเอทานอล 90% ลงไปจนมีปริมาตรเป็น 20 ml.
  6. เตรียมเครื่องมือวัดการดูดกลืนแสง โดยตั้งค่าความยาวคลื่นไว้ที่ 665 นาโนเมตร
  7. นำของเหลวใสสีเขียวจากข้อ 5. มาเทในหลอดใส่สารสำหรับวัดค่าการดูดกลืนแสง (cuvette) แล้วนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสง บันทึกค่าไว้เป็นค่าการดูดกลืนแสงก่อน เติมกรดเกลือ ค่านี้จะเป็นค่าการดูดกลืนแสงของคลอโรฟิลล์รวมกับรงควัตถุอื่นๆ
  8. เทของเหลวใสที่วัดค่าการดูดกลืนแสงแล้วกลับลงในหลอดแก้วเดินอีกครั้ง และเติมกรดเกลือ 2 N ลงไป 0.06 ml. เทยแล้วทิ้งไว้ประมาณครึ่งชั่วโมง จากนั้นเทของเหลวใส่ลงในหลอดใส่สารสำหรับวัดค่าการดูดกลืนแสง นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องมือเดิม และช่วงความยาวคลื่นเท่าเดิม ค่าที่ได้เป็นค่าการดูดกลืนแสงหลังเติมกรดเกลือ ซึ่งค่านี้จะเป็นค่าการดูดกลืนแสงของรงควัตถุอื่นๆ ที่ไม่ใช่คลอโรฟิลล์
- จากนั้นนำมาคำนวณค่าปริมาณคลอโรฟิลล์ได้จากสูตร

$$\text{ปริมาณคลอโรฟิลล์หน่วยเป็น } \mu\text{g.l}^{-1} = 29.6 \times (\text{A-B}) \times \frac{\nu}{V \times l}$$

A = ค่าการดูดกลืนแสงก่อนเติมกรดเกลือ

B = ค่าการดูดกลืนแสงหลังเติมกรดเกลือ

ν = ปริมาตรของออกนอลที่ใช้ทึ้งหมด มีหน่วยเป็น ml.

V = ปริมาตรน้ำที่นำมาหาปริมาณคลอโรฟิลล์ทึ้งหมด มีหน่วยเป็น l.

L = ความยาวของหลอดใส่สารสำหรับวัดค่าการดูดกลืนแสง มีหน่วยเป็น cm.

ภาคผนวก ค

การตรวจวิเคราะห์หาปริมาณโคลิฟอร์มเบคทีเรียทั้งหมด

การตรวจวิเคราะห์หาปริมาณโคลิฟอร์มเบคทีเรียทั้งหมดโดยวิธี multiple tube method (วันที่, 2525)

การตรวจวิเคราะห์ตามวิธีนี้มีอยู่ 3 ขั้นตอนคือ

1. การตรวจวิเคราะห์ขั้นแรก (presumptive test)
2. การตรวจวิเคราะห์ขั้นยืนยัน (confirmed test)
3. การตรวจวิเคราะห์ขั้นสมบูรณ์ (completed test)

ในการวิเคราะห์หาค่า total coliform bacteria (MPN/100 ml) จะทำเพียงการตรวจวิเคราะห์ในขั้นแรกเท่านั้น

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. หลอดแก้วพร้อมจุกสำลี
2. หลอด durham tube
3. ปีเปตขนาด 1 และ 10 ml
4. ตะเกียงก๊าซ
5. อาหาร Lauryl tryptose broth
6. ขวดบรรจุน้ำกากลั่นฆ่าเชื้อ

วิธีการตรวจวิเคราะห์

1. นำหลอดแก้วมาบรรจุอาหารเหลว Lauryl tryptose broth โดย 3 หลอดแรกใส่อาหารเหลวความเข้มข้น 2 เท่า หลอดละ 10 ml ส่วนอีก 9 หลอด ใส่อาหารความเข้มข้นปกติหลอดละ 5 ml
2. เขย่า�ำตัวอย่างประมาณ 25 ครั้ง
3. ใช้ปีเปตขนาด 10 ml ปีเปตนำตัวอย่างใส่ลงในหลอดที่มีอาหารความเข้มข้น 2 เท่า หลอดละ 10 ml ทั้งสามหลอด
4. ใช้ปีเปตขนาด 1 ml ปีเปตนำตัวอย่างใส่ลงในหลอดที่มีอาหารความเข้มข้นปกติหลอดละ 1 ml จำนวน 3 หลอด
5. ใช้ปีเปตขนาด 1 ml ปีเปตนำตัวอย่างใส่ลงในหลอดที่มีอาหารความเข้มข้นปกติหลอดละ 0.1 ml จำนวน 3 หลอด
6. ปีเปตนำตัวอย่าง 1 ml ใส่ในขวดที่บรรจุน้ำกากลั่น 99 ml ฆ่าเชื้อ เขย่า

7. ปีเปต้น้ำกลั่นที่ผสมกับน้ำตัวอย่าง 1 ml ใส่ในอาหารความเข้มข้นปกติทั้ง 3 หลอด
8. นำหลอดทั้งหมดไปเพาเชื้อในตู้อบเพาเชื้อที่ $35 \pm 0.5^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 24 ± 2 ชั่วโมง
9. เมื่อครบกำหนดแล้วนำหลอดหมักทั้งหมดมาตรวจสอบการเกิดกําชา หลอดที่เกิดกําชาให้ผลบวก ส่วนหลอดที่ไม่เกิดกําชาให้ผลเป็นลบ
10. นำผลที่ได้ไปเทียบกับตาราง

หลอดที่เกิดกําชาจะบอกได้พึงว่าอาจจะมีโคคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำตัวอย่างนั้น เนื่องจากยังมีแบคทีเรียชนิดอื่นและยีสต์ สามารถย่อยสลายแลคโตสให้เกิดกําชาได้ จึงต้องนำไปตรวจวิเคราะห์ในขั้นยืนยันต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตาราง 20 ดัชนีอัมพีเอ็นในการวิเคราะห์ปริมาณโคคลิฟอร์มแบคทีเรีย

จำนวนหลอดที่มีการเกิดขึ้น				
3 ใน 10 ml	3 ใน 10 ml	3 ใน 10 ml	MPN/100 ml	
0	0	0	<3	
0	0	1	3	
0	1	0	3	
0	2	0	-	
1	0	0	4	
1	0	1	7	
1	1	1	11	
1	2	0	11	
2	0	0	9	
2	0	1	14	
2	1	0	15	
2	1	1	20	
2	2	0	21	
2	2	1	28	
2	3	0	-	
3	0	0	23	
3	0	1	39	
3	0	2	64	
3	1	0	43	
3	1	1	75	
3	1	2	120	
3	2	0	93	
3	2	1	150	
3	2	2	210	
3	3	0	240	
3	3	1	460	
3	3	2	1100	
3	3	3	≥2400	

ภาคผนวก ๑

มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำพิวติน

มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำพิวติน

มาตรา ๓๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลอง หนองบึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ในพื้นแผ่นดิน

มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำพิวติน ได้แบ่งประเภทแหล่งน้ำพิวตินเป็น ๕ ประเภท คือ ประเภทที่ ๑ ได้แก่ แหล่งน้ำที่คุณภาพน้ำมีสภาพตามธรรมชาติ โดยปราศจากน้ำทึ้งจากกิจกรรมทุกประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

- (1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติก่อน
- (2) การขยายพันธุ์ตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตระดับพื้นฐาน
- (3) การอนุรักษ์ระบบวนวิเคราะห์

ประเภทที่ ๒ ได้แก่ น้ำที่ได้รับน้ำทึ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

- (1) การอุปโภคและอุปโภค โดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน
- (2) การอนุรักษ์สัตว์น้ำ
- (3) การประมง
- (4) การว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำ

ประเภทที่ ๓ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทึ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

- (1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติก่อนและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน
- (2) การเกษตร

ประเภทที่ ๔ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทึ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ

- (1) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านกระบวนการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน
- (2) การอุตสาหกรรม

ประเภทที่ ๕ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทึ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็น

ประโยชน์เพื่อการคุณน้ำ

ตาราง 21 ตารางแสดงค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำพิพิธน

ลำดับ	ตัวชี้คุณภาพน้ำ	ค่าทาง สถิติ	หน่วย	การแบ่งคุณภาพน้ำตามการใช้ประโยชน์				
				ประเภท				
				1	2	3	4	5
1.	สี กลิ่นและรส	-	"	"	"	"	"	-
2.	อุณหภูมิ	°C	"	"	"	"	"	-
3.	ความเป็นกรดด่าง (pH)	-	"	5-9.	5-9	5-9	-	-
4.	ออกซิเจนละลายน (DO)	P20	มก./ล.	"	<6.0	<4.0	<2.0	-
5.	บีโอดี (BOD)	P80	"	"	>1.5	>2.0	>4.0	-
6.	แบคทีเรียก่อสัมภัยโคลิฟอร์มทั้งหมด (total coliform)	P80	MPN/100ml	"	<5000	>20000	-	-
7.	แบคทีเรียก่อสัมภัยโคลิฟอร์ม (fecal coliform bacteria)	P80	"	"	>1000	>4000	-	-
8.	ไนเตรต (NO_3^-) ในน้ำท่วมในโตรเจน	มก./ล.	"	"	มีค่าไม่เกินกว่า 5.0	-	-	-
9.	แอนโนเนน (NH_3) ในน้ำท่วมในโตรเจน	"	"	"	" 0.5	-	-	-
10.	ฟีโนอล (Phenols)	"	"	"	" 0.005	-	-	-
11.	ทองแดง (Cu)	"	"	"	" 0.1	-	-	-
12.	nickel (Ni)	"	"	"	" 0.1	-	-	-
13.	แมงกานีส (Mn)	"	"	"	" 1.0	-	-	-
14.	สังกะสี (Zn)	"	"	"	" 1.0	-	-	-
15.	แคดเมียม (Cd)	"	"	"	" 0.005*	-	-	-
16.	โครเมี่ยมชนิดเชิงร้าวเด่นที่ (Cr Hexavalent)	"	"	"	" 0.05**	-	-	-
17.	ตะกั่ว (Pb)	"	"	"	" 0.05	-	-	-
18.	ปรอททั้งหมด (Total Hg)	"	"	"	" 0.05	-	-	-
19.	สาร时效 (As)	"	"	"	" 0.01	-	-	-
20.	ไซยาโนไดด์ (Cyanide)	"	"	"	" 0.005	-	-	-
21.	กัมมันตภาพนิธิ์ (Radioactivity)	เบคเคอรอล/ล.	"	"	" 0.1	-	-	-
	- ค่ารังสีเอกซ์เพลฟ้า (Alpha)	"	"	"	" 1.0	-	-	-
	- ค่ารังสีบีตา (Beta)	"	"	"	" 0.05	-	-	-
22.	สารฆ่าศัตรูพืชและสารเคมีที่มีคลอรีนทั้งหมด (Total Organochlorine Pesticides)	มก./ล.	"	"	" 0.2	-	-	-
23.	ดีดีที (DDT)	ไมโครกรัม/ล.	"	"	" 1.0	-	-	-
24.	บีเอชีชีนิดแอลฟ้า (Alpha BHC)	ไมโครกรัม/ล.	"	"	" 0.02	-	-	-
25.	ดีลดริน (Aldrin)	"	"	"	" 0.1	-	-	-
26.	อัลดริน (Aldrin)	"	"	"	" 0.1	-	-	-
27.	เออนดาคลอร์และเซปตากล็อกอีป็อกไซด์ (Heptachlor & Heptachlor epoxide)	"	"	"	" 0.2	-	-	-
28.	เออนดริน (Endrin)	"	"	" ไม่สามารถตรวจพบได้ตามวิธีที่ตรวจสอบที่กำหนด	-	-	-	-

แหล่งที่มาของข้อมูล : ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ 2535 เรื่อง กำหนดคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำพิพิธน ดีพินพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 169 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537

หมายเหตุ

1/ กำหนดค่ามาตรฐานเฉพาะในแหล่งน้ำประเภทที่ 2-4 สำหรับแหล่งน้ำประเภทที่ 1 ให้เป็นไปตามธรรมชาติและแหล่งน้ำประเภทที่ 5 ไม่กำหนดค่า

๖ เป็นไปตามธรรมชาติ

๖' อุณหภูมิของน้ำต้องไม่สูงกว่าอุณหภูมิตามธรรมชาติ เกิน 3°C

* น้ำที่มีความกระด้างในรูปของ CaCO_3 ไม่เกินกว่า 100 mg/l

** น้ำที่มีความกระด้างในรูปของ CaCO_3 เกินกว่า 100 mg/l

< ไม่น้อยกว่า

> ไม่มากกว่า

- ไม่ได้กำหนด

$^{\circ}\text{C}$ องศาเซลเซียส

P20 ค่าเปลอร์เช็นไทร์ที่ 20 จากจำนวนตัวอย่างน้ำทั้งที่เก็บมาตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

P80 ค่าเปลอร์เช็นไทร์ที่ 80 จากจำนวนตัวอย่างน้ำทั้งหมดที่เก็บมาตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

มก./ล. มิลลิกรัมต่อลิตร มล. = มิลลิลิตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 22 การจัดชั้นนำตามระดับความมากน้อยของฟอสฟอรัสรวม ในโตรเจน คลอโรฟิลล์ เอ และความลึกที่แสงส่องถึง

(Lorraine and Vollenweider, 1981)

Variable (Annual Mean Values)	Oligotrophic	Mesotrophic	Eutrophic	Hypereutrophic	
Total phosphorus mg.m ⁻³	X $X \pm 1$ s.d. $X \pm 2$ s.d. Range N	8.0 4.85-13.3 2.9-22.1 3.0-17.7 21	26.7 14.5-49 7.9-90.8 10.9-95.6 19(21)	84.4 38-189 16.8-424 16.2-386 71(72)	750-1200 2
Total nitrogen mg.m ⁻³	X $X \pm 1$ s.d. $X \pm 2$ s.d. Range N	X 661 371-1180 208-2103 307-1630 11	753 485-1170 313-1816 361-1387 8	1875 861-4081 385-8913 393-6100 37(38)	100-150 2
Chlorophyll a mg.m ⁻³	X $X \pm 1$ s.d. $X \pm 2$ s.d. Range N	X 4.2 2.6-7.6 1.5-13 1.3-10.6 16	16.1 8.9-29 4.9-52.5 4.9-19.5 12	42.6 16.9-107 6.7-270 9.5-275 46	46
Secchi Depth m.	X $X \pm 1$ s.d. $X \pm 2$ s.d. Range N	X 9.9 5.9-16.5 3.6-27.5 5.4-28.3 13	4.2 2.7-7.4 14-13 1.5-8.1 20	2.45 1.5-4.0 0.9-6.7 0.8-7.0 70(72)	0.4-0.5 2

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 23 การจัดชั้นนำตามระดับความมากน้อยของฟอสฟอรัสรวม ในต่อเจน คลอโรฟิลล์ เอ และความลึกที่แสงส่องถึง

(Lorraine and Vollenweider, 1981)

General Lake Trophy	Water Characteristics	Dominant Algae	Other Commonly Occuring Algae
Oligotrophic	Slightly acidic; very salinity	Desmids <i>Staurodesmus</i> , <i>Staurastrum</i>	<i>Sphaerocystis</i> , <i>Gloeocystis</i> , <i>Rhizosolenia</i> , <i>Tabellaria</i>
Oligotrophic	Neutral to slightly alkaline; Nutrient-poor lakes	Diatoms, especially, <i>Cymbella</i> and <i>Tabellaria</i>	Some <i>Asterionella</i> spp., some <i>Melosira</i> spp., <i>Dinobryon</i>
Oligotrophic	Neutral to slightly alkaline; Nutrient-poor lakes or more	Chrysophycean algae, especially <i>Dinobryon</i> , some	Other Chrysophycean, e.g. <i>Synura</i> , <i>Uroglena</i> : diatom
Oligotrophic	Productive lakes at seasons of Nutrient reduction	<i>Mallomonas</i>	<i>Tabellaria</i>
Oligotrophic	Neutral to slight alkaline; Nutrient-poor lakes	Chlorococcal <i>Oocystis</i> or Chrysophycean <i>Botryococcus</i>	Oligotrophic diatoms
Oligotrophic	Neutral to slight alkaline; Generally nutrient-poor; common in shallow Arctic lakes	Dinoflagellates, especially some <i>Peridinium</i> and <i>Ceratium</i> spp.	Small chrysophytes cryptophytes and diatoms
Mesotrophic or Eutrophic	Neutral to slightly alkaline; annual dominants or in eutrophic lakes at certain seasons	Dinoflagellates, some <i>Peridinium</i> and <i>Ceratium</i> spp.	<i>Glenodinium</i> and many other algae
Eutrophic	Usually alkaline lakes with nutrient enrichment	Diatoms much of year, especially <i>Asterionella</i> spp., <i>Fragillaria crotonensis</i> , <i>Synedra</i> , <i>Stephanodiscus</i> and <i>Melosira granulata</i>	Many other algae, especially green and blue-green during warmer periods of year; desmids of dissolved organic matter is fairly high
Eutrophic	Usually alkaline; nutrient enriched; common in warmer periods of temperature lakes or perennially in enriched trophic lakes	Blue-green algae, especially <i>Anacyclis</i> (= <i>Microcystis</i>), <i>Aphanizomenon</i> , <i>Anabaena</i>	Other blue-green; euglenophytes if organically enriched or polluted enriched

ภาคผนวก จ

การประเมินคุณภาพน้ำโดยใช้ AARL-PC Score และ AARL-PP Score

การประเมินคุณภาพน้ำในระบบนิเวศน้ำนิ่งโดยใช้ลำดับคะแนนอย่างง่าย AARL-PC score

การประเมินคุณภาพน้ำดังกล่าว呢 ได้ใช้พารามิเตอร์ที่เป็นปัจจัยทางด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพบางประการ โดยประยุกต์มาจากมาตรฐานคุณภาพน้ำของ Lorraine and Vollenweider (1981) Wetzel (2001) และ มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2537 มาประเมินร่วมกัน โดยพารามิเตอร์ที่เป็นพื้นฐานทั่วไปของการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ซึ่งได้แก่

1. ปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำ (DO)
2. ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ที่เป็นสารอินทรีย์ (BOD)
3. ค่าการนำไฟฟ้า (conductivity)
4. ปริมาณสารอาหาร ได้แก่
  - 4.1 ไนโตรฟิล์ ไนโตรเจน
  - 4.2 แอมโมเนียม ไนโตรเจน
  - 4.3 ออร์ฟอสฟอรัส หรือ soluble reactive phosphorus

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ว่ามีมากน้อยเพียงใด แต่ถ้าอย่างไรก็ตามในแหล่งน้ำแหล่งหนึ่งๆ ตลอดการวิจัยควรจะใช้ค่ามาตรฐานจากการคำนวณนี้ให้เหมือนกันทุกครั้ง วิธีการมีดังนี้ จากค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำของ Lorraine and Vollenweider (1981) Wetzel (2001) และมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2537 จะทำให้ทราบว่าในแหล่งน้ำที่ทำการศึกษา แต่ละพารามิเตอร์ที่วิเคราะห์รวมมีค่าสูงสุด และต่ำสุดเท่าใด ในที่นี้อาจใช้ค่าที่เพียงเกี่ยวกับคุณภาพของแหล่งน้ำในประเทศไทย ประเภทต่างๆ จะมีความเหมาะสมสมมາก

เมื่อได้ค่าสูงสุดและต่ำสุดของแต่ละพารามิเตอร์แล้วนำมาจัดเป็นลำดับตัวเลขซึ่งจะใช้เป็นคะแนน

มาตรฐาน โดยค่าที่แสดงคุณภาพน้ำด้านที่ดีสูงสุด จะมีคะแนนเป็น 0.1 และค่าที่แสดงคุณภาพน้ำด้านที่เสียต่ำสุด เป็น 1 หรืออาจจะใช้คะแนนมากกว่าคะแนนด้านค่าน้ำดีสูงสุดเป็น 0.1 และคะแนนน้อยกว่าคะแนนด้านที่เสียต่ำสุด เป็น 1 ก็ได้ ในการนี้ที่มีตัวเลขในแต่ละพารามิเตอร์มาก แต่คะแนนมาตรฐานมีเพียง 10 ชั้น คือ 0.1-1.0 ให้จัดกลุ่มตัวเลขในพารามิเตอร์นั้นๆ ให้เป็นอันตรากาชั้นแต่ละชั้น ให้มีความเหมาะสมแล้วจึงจัดคะแนนมาตรฐานของแต่ละอันตรากาชั้น

ตาราง 24 ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ใช้ในระดับคุณภาพน้ำ และคะแนนมาตรฐาน

ตาราง 24.1 ปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำ (mg.l^{-1})

ปริมาณออกซิเจนที่ละลายน้ำ (mg.l^{-1})	คะแนนมาตรฐาน
มากกว่า 8	0.1
7-8	0.2
6-7	0.3
5-6	0.4
4-5	0.5
3-4	0.6
2-3	0.7
1-2	0.8
0.5-1	0.9
น้อยกว่า 0.5	1.0

ตาราง 24.2 ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (mg.l^{-1})

ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ (mg.l^{-1})	คะแนนมาตรฐาน
มากกว่า 0.1	0.1
0.1-0.2	0.2
0.2-0.5	0.3
0.5-1.5	0.4
1.5-3.0	0.5
3.0-6.0	0.6
6.0-10.0	0.7
10.0-20.0	0.8
20.0-40.0	0.9
มากกว่า 40	1.0

ตาราง 24.3 ค่าการนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)

ค่าการนำไฟฟ้า ($\mu\text{S.cm}^{-1}$)	คะแนนมาตรฐาน
น้อยกว่า 5	0.1
5-10	0.2
10-30	0.3
30-60	0.4
60-100	0.5
100-150	0.6
150-200	0.7
200-300	0.8
300-450	0.9
มากกว่า 450	1.0

ตาราง 24.4 ปริมาณในเดรท ในโตรเจน (mg.l^{-1})

ปริมาณในเดรท ในโตรเจน (mg.l^{-1})	คะแนนมาตรฐาน
น้อยกว่า 0.01	0.1
0.01-0.05	0.2
0.05-0.1	0.3
0.1-0.2	0.4
0.2-0.4	0.5
0.4-0.8	0.6
0.8-1.5	0.7
1.5-3.0	0.8
3.0-5.0	0.9
มากกว่า 5.0	1.0

ตาราง 24.5 ปริมาณแอมโมเนียม ในโตรเจน (mg.l^{-1})

ปริมาณแอมโมเนียม ในโตรเจน (mg.l^{-1})	คะแนนมาตรฐาน
น้อยกว่า 0.01	0.1
0.01-0.05	0.2
0.05-0.1	0.3
0.1-0.15	0.4
0.15-0.3	0.5
0.3-0.5	0.6
0.5-0.8	0.7
0.8-1.5	0.8
1.5-5.0	0.9
มากกว่า 5.0	1.0

ตาราง 24.6 ปริมาณ Soluble Reactive Phosphorus (mg.l^{-1})

ปริมาณ Soluble Reactive Phosphorus (mg.l^{-1})	คะแนนมาตรฐาน
น้อยกว่า 0.01	0.1
0.01-0.03	0.2
0.03-0.06	0.3
0.06-0.1	0.4
0.1-0.25	0.5
0.25-0.4	0.6
0.4-0.8	0.7
0.8-1.5	0.8
1.5-5.0	0.9
มากกว่า 5.0	1.0

ตาราง 24.7 ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ ($\mu\text{g.l}^{-1}$)

ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ ($\mu\text{g.l}^{-1}$)	คะแนนมาตรฐาน
น้อยกว่า 0.05	0.1
0.05-0.1	0.2
0.1-0.5	0.3
0.5-1.5	0.4
1.5-3.0	0.5
3.0-5.0	0.6
5.0-10.0	0.7
10.0-15.0	0.8
15.0-20.0	0.9
มากกว่า 20.0	1.0

จากนั้นจะทำการแบ่งชั้นคุณภาพนำ้ โดยใช้ตัวเลขต่ำสุดที่ควรจะเป็นได้ คือ 0.1 และสูงสุดที่ควรจะเป็นซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนพารามิเตอร์ที่ใช้วัด เช่น ถ้าใช้ 6 พารามิเตอร์ ตัวเลขสูงสุดจะเป็น 6.0 ถ้าใช้ 5 พารามิเตอร์ ตัวเลขสูงสุดจะเป็น 5.0 เมื่อนั้นแล้วนำมาจัดยังคราคชั้นออกเป็น 7 ลำดับ โดยมีความถี่เท่ากัน แต่ว่าจัดคุณภาพนำ้แต่ละลำดับ ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 คะแนนคุณภาพนำ้ตามระดับสารอาหารและคุณภาพนำ้ทั่วไป

คะแนน	คุณภาพนำ้ตามระดับสารอาหาร	คุณภาพนำ้ทั่วไป
0-0.9	hyper oligotrophic status	คุณภาพนำ้ดีมาก
1.0-1.8	oligotrophic status	คุณภาพนำ้ดี
1.9-2.7	oligotrophic-mesotrophic status	คุณภาพนำ้ดีปานกลาง
2.8-3.6	mesotrophic status	คุณภาพนำ้ปานกลาง
3.7-4.5	mesotrophic-eutrophic status	คุณภาพนำ้ปานกลางค่อนข้างเสีย
4.6-5.4	eutrophic status	คุณภาพนำ้เสีย
มากกว่า 5.4	hyper eutrophic status	คุณภาพนำ้เสียมาก

วิธีการใช้ AARL – PC Score

ตัวอย่าง ในการศึกษาคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำอ่างแก้ว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในเดือนพฤษภาคม 2550 ได้ผลดังนี้

ค่า DO	6.8 mg.l^{-1}
ค่า BOD	0.4 mg.l^{-1}
ค่าการนำไฟฟ้า	$\mu\text{s.cm}^{-1}$
ปริมาณไนเตรทในต่อ Jen	0.25 mg.l^{-1}
ปริมาณแอมโมเนียมในต่อ Jen	0.48 mg.l^{-1}
ปริมาณออกซิฟอสเฟต หรือ Soluble reactive phosphorus	0.19 mg.l^{-1}
ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ	7.8 mg.l^{-1}

เมื่อนำค่าจากพารามิเตอร์ต่างๆ มาเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานที่จัดทำขึ้น จะได้ดังนี้

คะแนนค่า DO	= 0.4
คะแนนค่า BOD	= 0.2
คะแนนค่าการนำไฟฟ้า	= 0.6
คะแนนปริมาณไนเตรทในต่อ Jen	= 0.3
คะแนนปริมาณแอมโมเนียมในต่อ Jen	= 0.7
คะแนนปริมาณออกซิฟอสเฟต หรือ Soluble reactive phosphorus	= 0.5
คะแนนปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ	= 0.5
ผลรวมคะแนนทั้งหมด	= 3.2
ดังนั้นคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำอ่างแก้ว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะอยู่ในช่วง 3.0-3.8 นั่นคือคุณภาพน้ำปานกลาง เที่ยงแท้ mesotrophic status	

การประเมินคุณภาพน้ำในระบบนิเวศน้ำนิ่งโดยใช้ลำดับคะแนนอย่างจ่าย AARL-PP score

(AARL = Applied Algal Research Laboratory, PP = Phytoplankton)

AARL – PP Score ประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ

ส่วนที่ 1 เป็นคะแนนคุณภาพน้ำตามสถานะสารอาหาร (trophic status) และคุณภาพน้ำทั่วไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ระดับ คือ ดี: สารอาหารต่ำ คือปานกลาง: สารอาหารต่ำถึงปานกลาง ปานกลาง: สารอาหารปานกลาง ปานกลางถึงไม่ดี: สารอาหารปานกลางถึงสูง ไม่ดี: สารอาหารสูง และไม่ดีมาก: สารอาหารสูงมาก โดยใช้คะแนน 1 – 10 แบ่งออกเป็นระดับย่อยๆ 6 ระดับแสดงในตาราง ที่ 26 คะแนนอยู่ที่ 6 ระดับนี้ได้มาจากผลงานวิจัยชั้นศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแพลงก์ตอนพืชกับปริมาณสารอาหาร 3 ชนิด คือ ในธรรมชาติ ในโตรเจน แอมโมเนียม ในไนโตรเจนและออร์โธฟอสเฟต

ตารางที่ 26 คะแนนคุณภาพน้ำตามสถานะสารอาหาร (trophic status) และคุณภาพน้ำทั่วไป

คะแนน	คุณภาพน้ำตามสถานะสารอาหาร	คุณภาพน้ำทั่วไป
1.0-2.0	สารอาหารต่ำ (Oligotrophic status)	ดี (Clean)
2.1-3.5	สารอาหารต่ำถึงปานกลาง (Oligo-mesotrophic status)	คือปานกลาง (Clean- moderate)
3.6-5.5	สารอาหารปานกลาง (Mesotrophic status)	ปานกลาง (Moderate)
5.6-7.5	สารอาหารปานกลางถึงสูง (Meso-eutrophic status)	ปานกลางถึงไม่ดี (Moderate- polluted)
7.6-9.0	สารอาหารสูง (Eutrophic status)	ไม่ดี (Polluted)
9.1-10.0	สารอาหารสูงมาก (Hypereutrophic status)	ไม่ดีมาก (Very polluted)

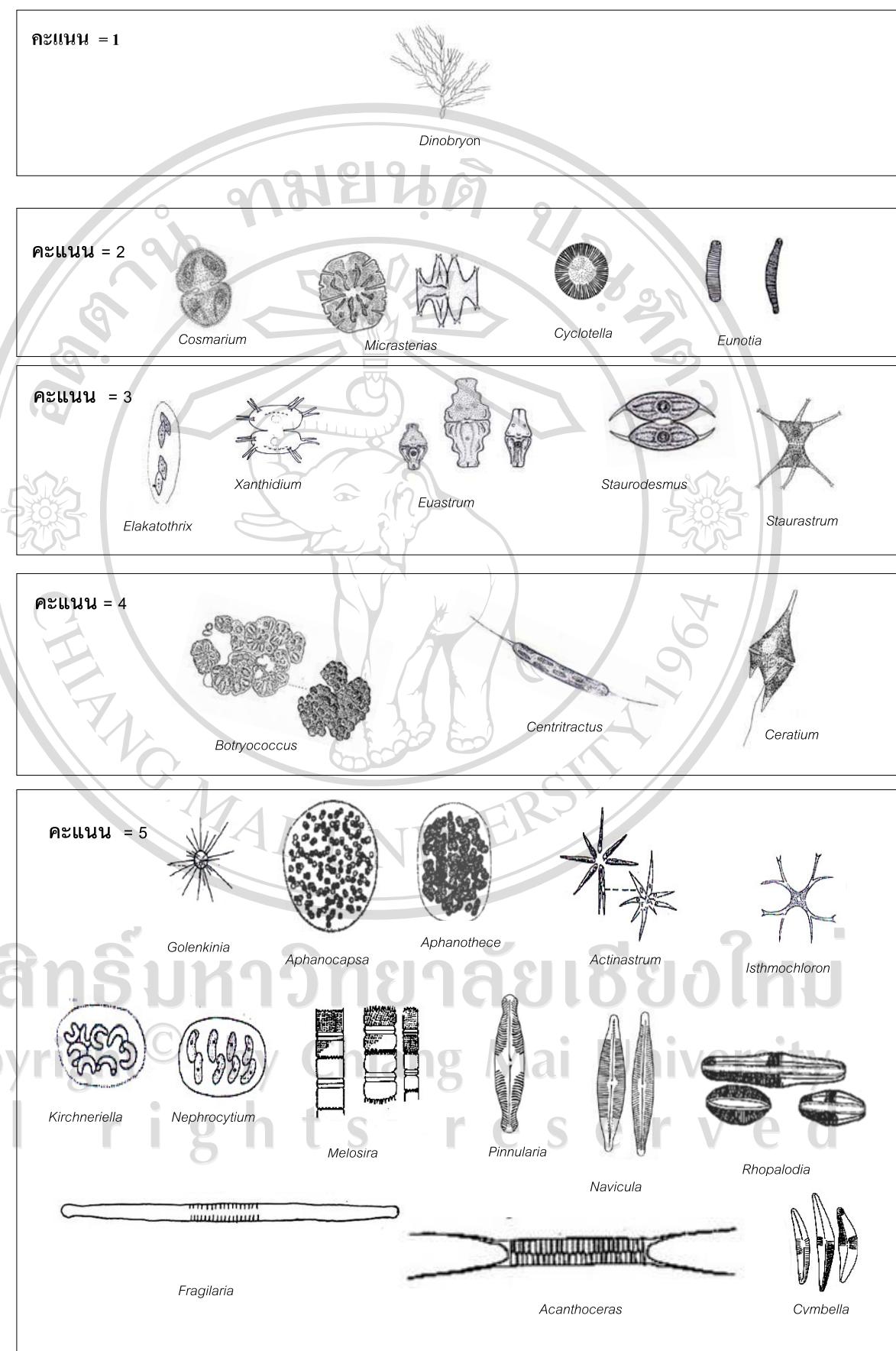
ส่วนที่ 2 คือคะแนนของแพลงก์ตอนพืชที่จะนำมาใช้เป็นตัวนิทางชีวภาพบ่งชี้คุณภาพน้ำซึ่งจะเป็นแพลงก์ตอนพืชสกุลเด่นที่เริ่มอยู่ย่างมากในแหล่งน้ำที่มีคุณภาพต่างๆ กัน กำหนดคะแนนในช่วง 1-10 โดยคะแนนน้อยแสดงถึงสกุลที่บ่งชี้คุณภาพดี คะแนนปานกลางบ่งชี้คุณภาพน้ำปานกลาง และคะแนนมากบ่งชี้คุณภาพน้ำไม่ดี การตัดสินว่าแพลงก์ตอนพืชสกุลใดได้คะแนนเท่าไรและบ่งชี้น้ำ

คุณภาพอย่างไรนำมาจากงานวิจัยในอดีตของห้องปฏิบัติการวิจัยสาหร่ายประยุกต์ดังกล่าว โดยคุณภาพน้ำที่บ่งชี้คุณภาพน้ำต่างๆ กันคุณภาพน้ำทางด้านกายภาพและเคมี คะแนนของแพลงก์ตอนพืชแต่ละสกุลที่บ่งชี้คุณภาพน้ำต่างๆ แสดงในตารางที่ 27 และภาพที่ 37

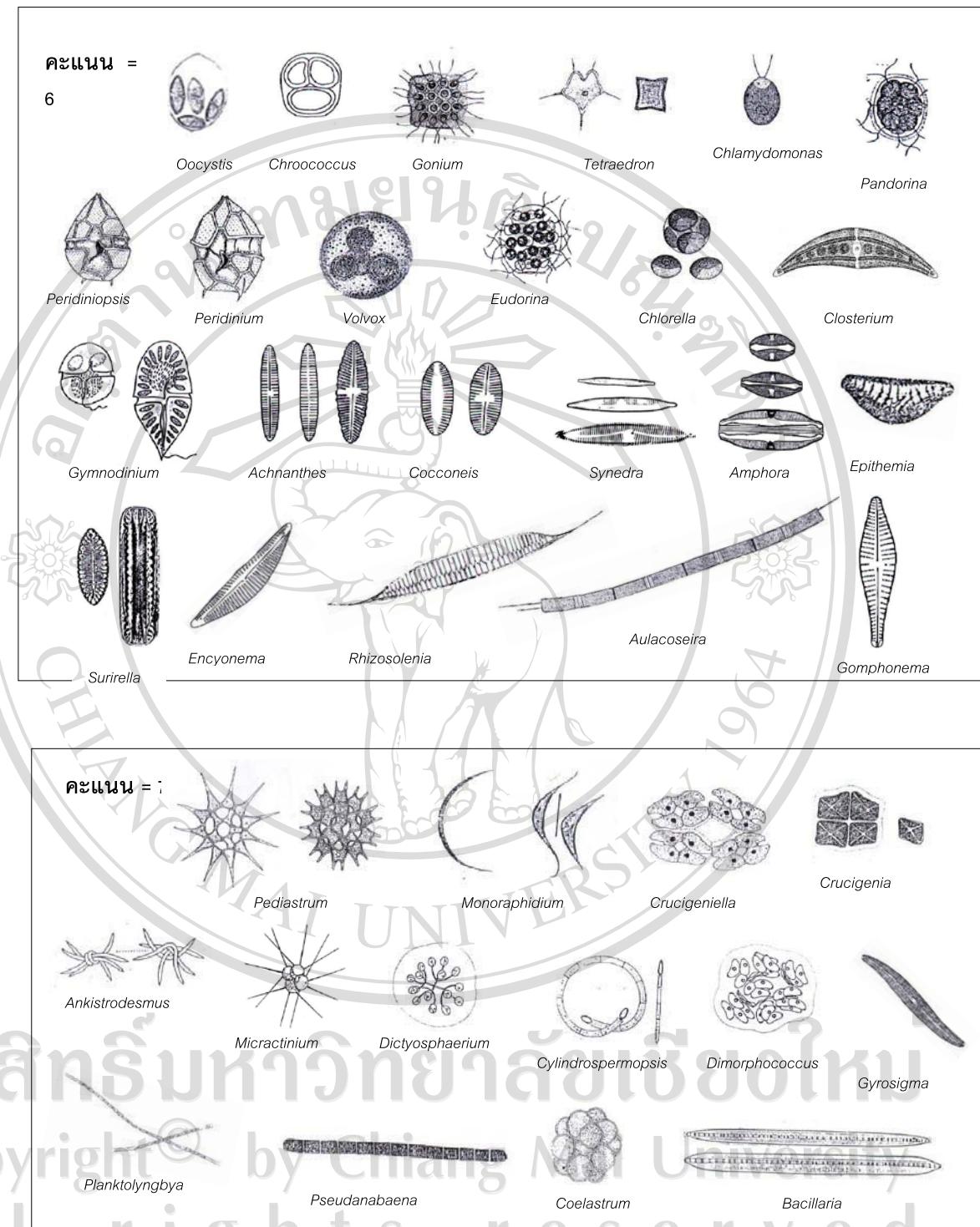
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 27 คะแนนของแพลงก์ตอนพืชแต่ละสกุลที่บ่งชี้คุณภาพน้ำต่างๆ (1-10 คะแนน)
 (คะแนนน้อยบ่งชี้คุณภาพน้ำดี คะแนนมากบ่งชี้คุณภาพน้ำไม่ดี)

สกุล	คะแนน	สกุล	คะแนน
<i>Achnanthes</i>	6	<i>Gymnodinium</i>	6
<i>Actinastrum</i>	5	<i>Gyrosigma</i>	7
<i>Acanthoceras</i>	5	<i>Hantzschia</i>	8
<i>Amphora</i>	6	<i>Isthmochloron</i>	5
<i>Anabaena</i>	8	<i>Kirchneriella</i>	5
<i>Ankistrodesmus</i>	7	<i>Melosiera</i>	5
<i>Aphanocapsa</i>	5	<i>Merismopedia</i>	9
<i>Aphanothecce</i>	5	<i>Micractinium</i>	7
<i>Aulacoseira</i>	6	<i>Micrasterias</i>	2
<i>Bacillaria</i>	7	<i>Microcystis</i>	8
<i>Botryococcus</i>	4	<i>Monoraphidium</i>	7
<i>Centriractus</i>	4	<i>Navicula</i>	5
<i>Ceratium</i>	4	<i>Nephrocytum</i>	5
<i>Chlamydomonas</i>	6	<i>Nitzschia</i>	9
<i>Chlorella</i>	6	<i>Oocystis</i>	6
<i>Chroococcus</i>	6	<i>Oscillatoria</i>	9
<i>Closterium</i>	6	<i>Pandorina</i>	6
<i>Coccineis</i>	6	<i>Pediastrum</i>	7
<i>Coelastrum</i>	7	<i>Peridiniopsis</i>	6
<i>Cosmarium</i>	2	<i>Peridinium</i>	6
<i>Crucigenia</i>	7	<i>Phacus</i>	8
<i>Crucigeniella</i>	7	<i>Phormidium</i>	9
<i>Cryptomonas</i>	8	<i>Pinnularia</i>	5
<i>Cyclotella</i>	2	<i>Planktolyngbya</i>	7
<i>Cylindrospermopsis</i>	7	<i>Pseudanabaena</i>	7
<i>Cymbella</i>	5	<i>Rhizosolenia</i>	6
<i>Dictyosphaerium</i>	7	<i>Rhodomonas</i>	8
<i>Dimorphococcus</i>	7	<i>Rhopalodia</i>	5
<i>Dinobryon</i>	1	<i>Scenedesmus</i>	8
<i>Elakatothrix</i>	3	<i>Spirulina</i>	9
<i>Encyonema</i>	6	<i>Staurastrum</i>	3
<i>Epithemia</i>	6	<i>Stauropedesmus</i>	3
<i>Euastrum</i>	3	<i>Stauroneis</i>	5
<i>Eudorina</i>	6	<i>Strombomonas</i>	8
<i>Euglena</i>	10	<i>Surirella</i>	6
<i>Eunotia</i>	2	<i>Synedra</i>	6
<i>Fragilaria</i>	5	<i>Symura</i>	8
<i>Golenkinia</i>	5	<i>Tetraedron</i>	6
<i>Gomphonema</i>	6	<i>Trachelomonas</i>	8
<i>Gonium</i>	6	<i>Volvox</i>	6

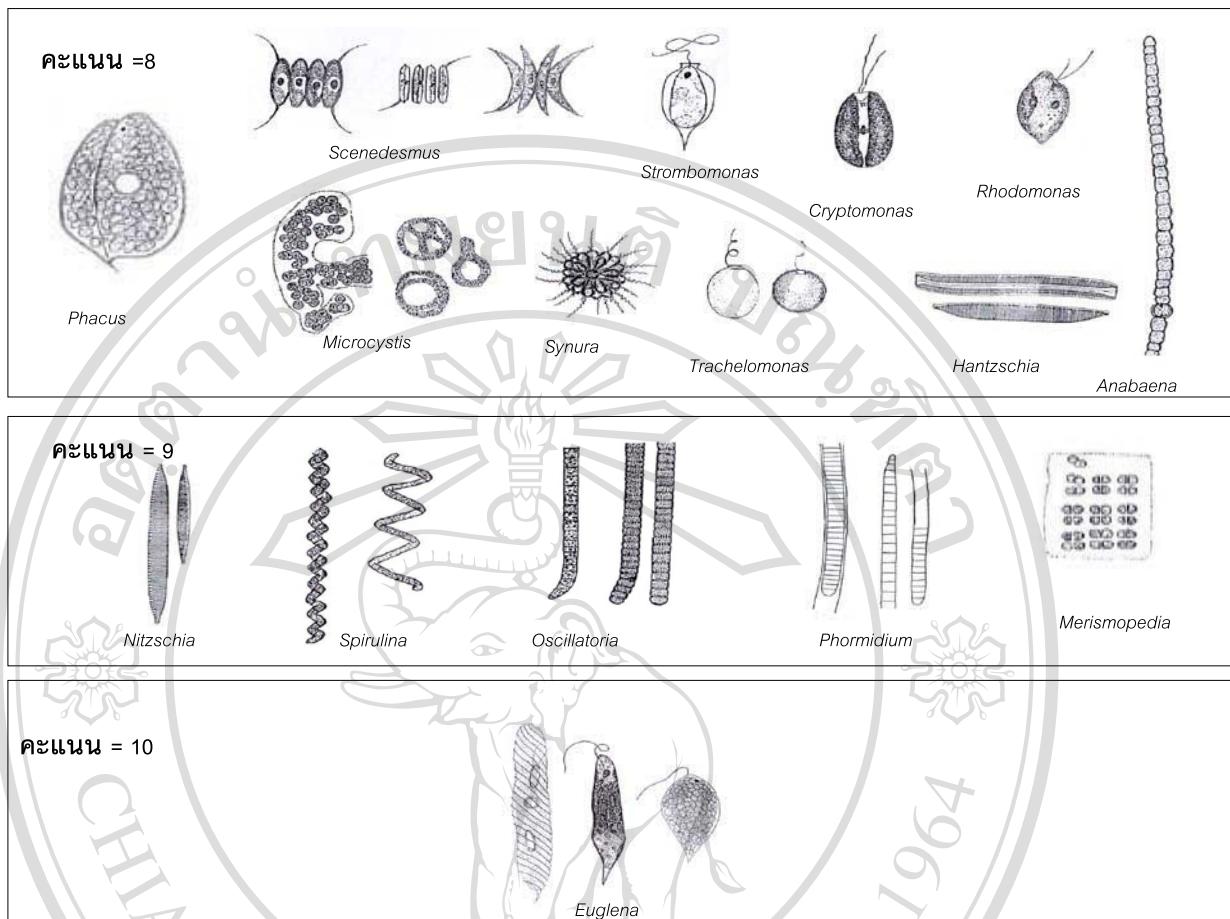

ภาพที่ 37 แพลงก์ตอนพืชสกุลเด่นบ่งชี้คุณภาพนำตามระดับคะแนน (คะแนนน้อยบ่งชี้คุณภาพนำดี คะแนนมากบ่งชี้คุณภาพนำไม่ดี)

ภาพที่ 37 (ต่อ) แพลงก์ตอนพืชสกุลเด่นบ่งชี้คุณภาพน้ำตามระดับคะแนน (คะแนนน้อยบ่งชี้คุณภาพน้ำดี คะแนนมากบ่งชี้คุณภาพน้ำไม่ดี)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 37 (ต่อ) แพลงก์ตอนพืชสกุลเด่นบ่งชี้คุณภาพน้ำตามระดับคงแน่น (คงแน่นน้อยบ่งชี้คุณภาพน้ำดี คงแน่นมากบ่งชี้คุณภาพน้ำไม่ดี)

จิรศิริมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

วิธีการใช้ AARL – PP Score

เมื่อเลือกแหล่งน้ำที่จะศึกษาได้แล้ว ดำเนินการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

1. เก็บแพลงก์ตอนพืชในแหล่งน้ำที่ศึกษา ถ้ามีปริมาณมากอาจใช้วิธีเก็บจากแหล่งน้ำโดยใช้ภาชนะตักขึ้นมา จากน้ำโดยตรง ถ้ามีปริมาณไม่มากควรใช้ถุงเก็บแพลงก์ตอน ที่มีขนาดตา 10 – 20 ไมโครเมตร
2. นำแพลงก์ตอนพืชในน้ำนั้นมาศึกษา โดยการวินิจฉัยหรือพิสูจน์เอกลักษณ์ (identify) ถึงระดับสกุล ด้วย เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. นับจำนวนแพลงก์ตอนพืชในแต่ละสกุล เลือกสกุลเด่นที่สุดและรองลงมา 2 สกุล โดยแต่ละสกุลต้องมี ปริมาณมากกว่า 30 % ของแพลงก์ตอนพืชทั้งหมด ใน กรณีน้ำงดแหล่งน้ำอาจเหลือเพียง 1-2 สกุลก็ เป็นได้
4. นำสกุลที่เลือกแล้วในข้อ 3 ไปหาคะแนนของแพลงก์ตอนพืชที่บ่งชี้คุณภาพน้ำจากตารางที่ 2 รวมคะแนนที่ ได้ทั้ง 3 สกุลหรือน้อยกว่า 3 สกุลแล้วหาคะแนนเฉลี่ย
5. นำคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากข้อ 4 ไปหาคุณภาพน้ำจากตารางที่ 1 จะได้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำที่ศึกษา ตัวอย่าง ในครุเมืองเชียงใหม่ช่วงเดือนตุลาคม 2550 พบ

แพลงก์ตอนพืชสกุลเด่น 3 สกุล คือ *Euglena* sp., *Trachelomonas* sp. และ *Nitzschia* sp.

จะหาคุณภาพน้ำจาก AARL – PP Score ได้ดังนี้

คะแนนของแพลงก์ตอนพืชที่บ่งชี้คุณภาพน้ำจากตารางที่

2 ได้ผลดังนี้

Euglena sp. = 10 คะแนน

Trachelomonas sp. = 8 คะแนน

Nitzschia sp. = 9 คะแนน

รวมคะแนนจาก 3 สกุลได้ 27 คะแนน หากค่าเฉลี่ยได้ 9 คะแนน

นำคะแนนที่เฉลี่ยได้ไปหาคุณภาพ

น้ำจากตารางที่ 1 พน.ว่า อุปในสถานะสารอาหารสูง (Eutrophic status) คุณภาพน้ำไม่ดี

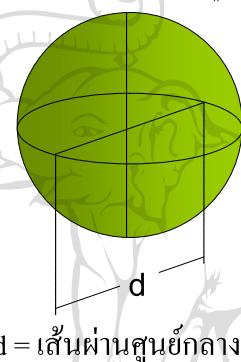
ภาคผนวก ฉ
การหาปริมาตรรีวภาพของแพลงก์ตอนพืช

การหาปริมาตรรีวภาพของแพลงก์ตอนพืช

การหาปริมาตรรีวภาพของแพลงก์ตอนพืช (Rott, 1981) โดยวัดความกว้าง ยาว หนา แบ่งตามรูปร่างเชิงคณิตศาสตร์ของแพลงก์ตอนพืช

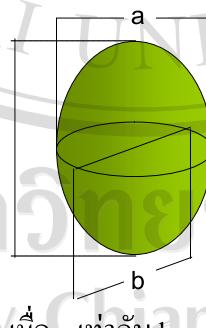
1. รูปทรงกลม (sphere)

$$\text{ปริมาตรรีวภาพ} = \frac{4}{3}\pi r^3$$

2. รูปไข่ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางเป็นวงกลม (ellipsoid)

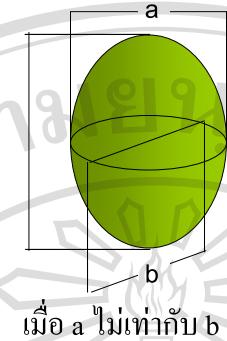
$$\text{ปริมาตรรีวภาพ} = \frac{4}{3}\pi abc$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

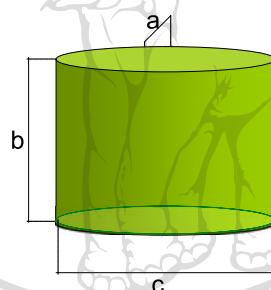
3. รูปไข่แบน (elliptic ellipsoid)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = \frac{\pi a.b.c}{6}$$

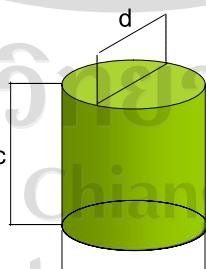
4. รูปหมอนสี่เหลี่ยม (parallelepiped)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = a.b.c$$

5. รูปทรงกรวยบอก (cylinder)

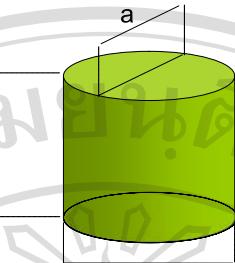
$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = \pi c.d^2/4$$

âixsitrinha@cmu.ac.th
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

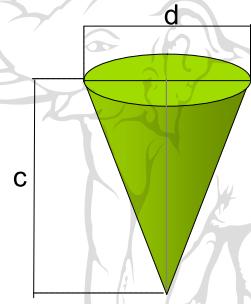
6. รูปทรงกรวยแบน (elliptic cylinder)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = \pi c.a.d/4$$

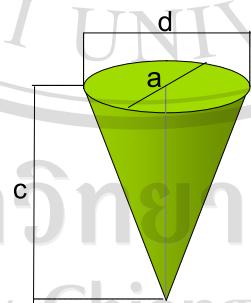
7. รูปทรงกรวย (cone)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = \pi c.d^2/12$$

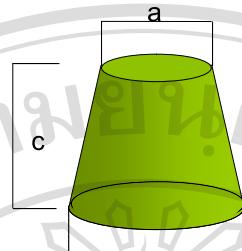
8. รูปทรงกรวยแบน (cone elliptic)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = \pi c.a.d/12$$

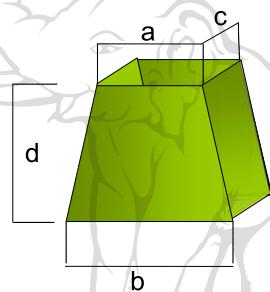
9. รูปทรงกรวยตัดปลาย (truncated cone)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = \pi(a^2 + ab + b^2)/12$$

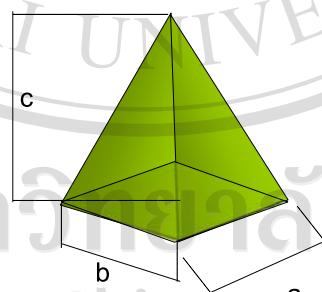
10. รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู (trapezoid)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = 1/3 (a+b).c.d/12$$

11. รูปทรงpiramid (pyramid)

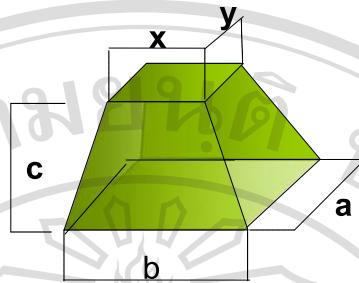
$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = 1/3 a.b.c$$

â€¢ ข้อสกัดนี้หาดูได้ยากเมื่อเชียดใหญ่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

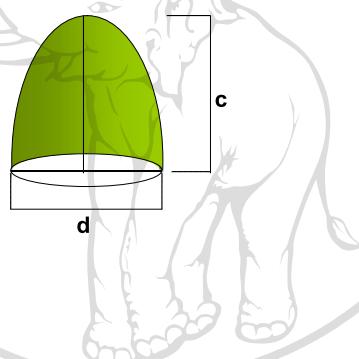
12. รูปทรงปรัมภิตัด (truncated pyramid)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = c(a.b + a.b.x.y + x.y)/3$$

13. รูปทรงพาราโบโลยด์ (paraboloid)

$$\text{ปริมาตรชีวภาพ} = \pi c.d^2/8$$

จัดทำโดย คณิตศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวชนิมฐา นาลัยวรรณา

วัน เดือน ปีเกิด

1 มกราคม 2528

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียนราษฎร์ เชียงใหม่
ปี 2546

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวุฒิวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา

2549

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาชีววิทยา ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา

2552

ประวัติการทำงาน การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเชียงราย ตำแหน่ง นักวิทยาศาสตร์ 4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved